

ประมวลสรุปสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะ
กรณีนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ระเบียงเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
วันที่ ๒๔-๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
และโรงแรมเซ็นทารา ศูนย์ราชการถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ^๑

ประมวลสรุป

หลังจากที่รัฐบาลในการนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และคสช. ได้ออกคำสั่ง คสช. จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดน ประกอบด้วย เชียงราย ตาก หนองคาย มุกดาหาร นครพนม สระแก้ว ตราด และสงขลา และคำสั่ง คสช. เพื่อจัดหาที่ดินส่งมอบให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) เพื่อนำไปจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในกรณีของภาคตะวันออก และรัฐบาลยังมีนโยบายในการผลักดันระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกครอบคลุมพื้นที่อย่างน้อย ๓ จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์เพื่อการลงทุน นอกจากนั้นยังมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. .... เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในภาคตะวันออกอย่างเต็มรูปแบบด้วย

^๑ ประมวลสรุปโดยกลุ่มงานประเมินและรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชน สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อใช้ส่วนหนึ่งสำหรับการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๐ และนำเสนอต่อคณะกรรมการด้านสิทธิชุมชน และฐานทรัพยากร กสม. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

อนึ่ง รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับหลักการ “เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) โดยเน้นย้ำ “การพัฒนาที่จะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (No one left behind)” ซึ่งกำหนดเป้าหมายแห่งความสำเร็จในปี ๒๕๗๓ หลักๆ ได้แก่ การขจัดความยากจนในพื้นที่ การลดความไม่เท่าเทียมทั้งภายในและระหว่างประเทศ และการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ในขณะที่รัฐบาลก็ให้ความสำคัญการพัฒนามาตรการดำเนินธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชน ตามหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principles on Business and Human Rights : UNGPs) ซึ่งเน้นย้ำหลักการ ๓ ด้าน คือ (๑) รัฐมีหน้าที่ในการ “คุ้มครอง” สิทธิมนุษยชน (๒) ภาคธุรกิจจะต้อง “เคารพ” สิทธิมนุษยชน และ (๓) การกระทำใดๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จะต้องได้รับการดูแล “เยียวยา” ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๑๓ คำร้อง โดยจำแนกเป็น ๒ ลักษณะสำคัญ คือ กรณีที่มีผลกระทบต่อที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัย^๒ และกรณีที่มีผลกระทบต่อการใช้พื้นที่ป่าชุมชน และพื้นที่สาธารณประโยชน์ที่ราษฎรในชุมชนได้ร่วมกันดูแลรักษา^๓ ดังนั้น เพื่อเป็นการรวบรวมสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาจากนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อจัดทำรายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รวมทั้งเพื่อขับเคลื่อน ผลักดันให้เกิดการทบทวน การกำหนดมาตรการเยียวยา และลดผลกระทบจากนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามหลักสิทธิมนุษยชน กสม. โดยคณะอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร จึงจัดการสัมมนาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และการปรับปรุงกฎหมาย กรณีนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ และระเบียบเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ขึ้นระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

ในการประชุมครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น ๒๓๒ คน ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง และผู้แทนองค์กรชุมชนในพื้นที่ซึ่งประสบปัญหา หรือมีการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย (กรณีที่ดินโรงงานยาสูบ อำเภอแม่สาย / ยุทธศาสตร์จังหวัด/ การยกเลิกเขตนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ชุ่มน้ำบุญเรือง และทุ่งจั่ว อำเภอเชียงของ) จังหวัดตาก (กรณีที่ดินทำกิน อำเภอแม่สอด) จังหวัดนครพนม (กรณีที่ดินทำกิน และค่าใช้จ่ายจากการดำเนินคดี โคกภูกระแต) จังหวัดหนองคาย (กรณีป่าชุมชน สระไคร) จังหวัดสงขลา (กรณีการไถรื้อที่อยู่อาศัย อำเภอสะเดา)

โดยที่ประชุมได้ร่วมกันทบทวน และวิเคราะห์สถานการณ์ (baseline analysis) โดยเห็นว่า การดำเนินนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ผ่านมามีความเร่งรีบการสั่งการ การใช้อำนาจ การสร้างความกดดัน และความกลัวผ่านการใช้อำนาจในมาตรา ๔๔ ซึ่งส่งผลกระทบสร้างปัญหาให้กับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการประชุมได้สะท้อนสถานการณ์ภาพรวม และจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาใน ๗ มิติสำคัญ คือ

^๒ ได้แก่ กรณีเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด จังหวัดตาก เขตเศรษฐกิจพิเศษนครพนม และเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา

^๓ ได้แก่ กรณีเขตเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย และเขตเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย

มติที่ ๑ การเลือกที่ดินเขตเศรษฐกิจพิเศษ	ข้อเสนอ (๑) การทบทวนหาพื้นที่ใหม่ที่ เหมาะสม โดยให้เอกชนจัดซื้อเอง และไม่
มติที่ ๒ ประเภทกิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ	ควรรนำที่ดินของเกษตรกร รัฐ หรือที่ดินที่ สำคัญกับระบบนิเวศ-วัฒนธรรม และ (๒)
มติที่ ๓ เขตเศรษฐกิจพิเศษไม่เกิดขึ้น จริง ไม่มีความคืบหน้า (ยกเว้นที่ ทรายดำ)	การร่วมกันคัดเลือกกิจการที่เหมาะสมกับ ยุทธศาสตร์จังหวัด/พื้นที่
มติที่ ๔ ความขัดแย้งรัฐ/ผู้นำ และชุมชน	การลดการข่มขู่ สร้างช่องทาง การสื่อสาร ๒ ทาง การมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ
มติที่ ๕ การพัฒนาที่ไม่เคารพสิทธิชุมชน	การเคารพ คุ้มครอง และเยียวยา
มติที่ ๖ การพัฒนาที่ยั่งยืน	คนท้องถิ่นต้องได้เติบโตควบคู่ไปกับเขต เศรษฐกิจพิเศษ
มติที่ ๗ การพัฒนาโดยทอดทิ้งคนจน	การทบทวนทางทางเลือก เยียวยา

ทั้งนี้ ในตอนท้ายที่ประชุมพิจารณาสถานการณ์ และข้อเสนอต่อสถานการณ์ใน ๒ ระดับ คือ ด้านที่หนึ่ง เขตเศรษฐกิจพิเศษ มีกรอบที่จำเป็นต้องนำมากำกับทั้งธรรมาภิบาล การพัฒนาที่ยั่งยืน การ ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญในส่วนสำคัญ (มาตรา ๗๗) และกรอบสิทธิมนุษยชน (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กสม.) และด้านที่สอง การดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมาย และนโยบายในหลายฉบับ จำเป็นต้องปฏิรูปกฎหมาย การบริหารจัดการ/การบริหารราชการแผ่นดิน การดำเนินการกับชุมชน การใช้เป้าหมายการพัฒนาอย่าง ยั่งยืน และการดำเนินการควบคู่ไปกับกรอบสิทธิมนุษยชน

ก. ปาฐกถาพิเศษ “การพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง”

กอบศักดิ์ ภูตระกูล ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ด้านเศรษฐกิจ นำเสนอ ปาฐกถาพิเศษ “การพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง” โดยสรุปว่า

“การพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง (Leave no one behind) เป็นไปตามกระแสพระราช ดำรัสของในหลวง รัชกาลที่ ๙ พระราชทานไว้ตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๘ และในองค์อื่นๆ โดยสรุปว่า

ขอให้แต่ละคนมีความสำเร็จพอสมควร เศรษฐกิจพอเพียง คือ ทำให้พอเพียง ถ้าไม่พอเพียง ไปไม่ได้ แต่ถ้าพอเพียงสามารถนำพาประเทศไปได้ดี ก็ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จพอเพียงเพื่อให้บ้านเมือง บรรลุความสำเร็จที่แท้จริง การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมี พอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน ... เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควร และปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างการพัฒนา โดยเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็ม

ทั้งนี้ โดยข้อเท็จจริงยังพบปัญหาความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ยังไม่ได้ปรับดีขึ้นในช่วง ๒๕ ปีที่ผ่านมา โดยยังพบว่า กลุ่มคนที่ยากที่สุด ร้อยละ ๒๐ (มีรายได้เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย ๒,๐๐๐ บาทต่อคน) ในขณะที่กลุ่มคนที่รวยที่สุด ร้อยละ ๒๐ (มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ย ๒๐,๐๐๐ บาทต่อคน) โดยจะเห็นได้จากการถือครองทรัพย์สิน เงินสด ในบัญชีที่มีเงินตั้งแต่ ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป อยู่ที่ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน ในประชากรทั้งหมดของประเทศไทย การถือครองที่ดิน ที่ยากคงมีการกระจุกตัวการถือครองในบางกลุ่ม เช่นเดียวกับในประเทศที่กำลังพัฒนา หรือประเทศที่พัฒนาแล้วแต่ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม ก็ยังเห็นช่องว่างของรายได้ และมีความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย

ความเหลื่อมล้ำที่ยังเห็นอยู่ในหลายมิติ อาทิ

- การศึกษา พบว่า การศึกษาที่มีคุณภาพยังคงกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพฯ มากกว่าส่วนอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย O-Net ของโรงเรียนในภาคต่างๆ) โดยเหตุจากการขาดแคลนบุคลากรทางการศึกษาเฉพาะทาง และจำนวนบุคลากรผู้สอนไม่มากพอ
- การบริการธนาคาร หรือแหล่งเงินทุน ยังพบว่า ประชากรโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท ยังไม่สามารถเข้าถึงสถาบันการเงิน ทั้งในเชิงกายภาพ (สถาบันการเงินในพื้นที่) หรือเชิงคุณภาพ (การมีข้อกำหนดทางกฎหมายที่ทำให้ไม่สามารถเข้าใช้บริการทางธนาคารได้ ทำให้ต้องพึ่งพิงแหล่งเงินทุนนอกระบบ)
- การจ้างงาน และอื่นๆ

ปัญหาของความเหลื่อมล้ำ มาจากการที่ประชากร ๒ กลุ่ม คือ คนที่ยากที่สุด และคนที่รวยที่สุด ไม่ได้มีโอกาสที่เท่ากัน

รัฐบาลยังขาดกรอบนโยบายที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาที่แท้จริง ยังขาดการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างบูรณาการ โดยพบว่า อัตราการขยายตัวของรายได้ครัวเรือนกลุ่มต่างๆ ยังเน้นที่กลุ่มนักธุรกิจเจ้าของกิจการ นโยบายส่วนใหญ่ เน้นการสร้างการเติบโต (growth promotion policies) อาทิ BOI โครงการด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน และอื่นๆ โดยในบางส่วนนี้ มีความเป็นจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากภาคธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอต่อรัฐบาลในการสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียม เพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาตนเอง เพิ่มรายได้ และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี อย่างพอเพียง ใน ๓ มิติ คือ

(๑) บุคคล – เน้นการสร้าง/เพิ่มรายได้บุคคล โดยเฉพาะแปลงใหญ่/แปรรูป/นวัตกรรมเกษตร การพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน และการบริหารทรัพยากรน้ำ การยกระดับ OTOP การใช้ e-commerce และการตลาด ตลอดจนการท่องเที่ยวชุมชน

(๒) ชุมชน – เน้นการสร้างชุมชนเข้มแข็ง โดยการกระจาย/สร้างสถาบันการเงินชุมชน การดำเนินโครงการบ้านมั่นคง ประชากร การศึกษาที่มีคุณภาพ สาธารณสุขชุมชน ป่าชุมชน ธนาคารที่ดิน/แก้ไขปัญหาที่ดินหลุดมือ

(๓) สังคม – เน้นการสร้างสังคมที่สมดุล การตั้งหน่วยดูแลเรื่องความเหลื่อมล้ำ Multi-pole cities งบประมาณการจังหวัด การสร้าง Social Safety Net เพื่อดูแลกลุ่มต่างๆ ระบบประชาชน และ SE

โดยในส่วนที่เสริมการทำงานข้างต้น มีความจำเป็นต้องจัดทำกฎหมายและกองทุนยุติธรรม – กรอบกฎหมายที่ให้โอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ การมีกฎหมายแข่งขันทางการค้า และการมีนโยบายเกี่ยวกับ Top ร้อยละ ๑ โดยจะต้องเน้นการดูแลมาให้ทั้งห่างจากกัน

รูปธรรมของการดำเนินการดังกล่าว ทั้งสถาบันการเงินชุมชน (หนองสาหร่าย) กลุ่มปุทะเล (แหลมผักเบี้ย)

ข. การอภิปราย ให้ความเห็น และข้อเสนอแนะ

บัณฑิต เศรษฐศิโรจน์ ผู้อำนวยการสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม
ดำเนินรายการ

นิยม ไวยรัชพานิช รองประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สรุปว่า

มูลค่าการค้าขายได้คิดเป็นส่วนแบ่งใน GDP ประมาณร้อยละ ๑๐ ดังนั้น จึงเป็นส่วนที่ดึงดูดให้เกิดการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดน ซึ่งในหลายพื้นที่ก็มีการใช้พื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่ป่า (เสื่อมโทรม) ซึ่งในหลายครั้ง หากรัฐต้องการใช้ประโยชน์ ก็จะมีการเวนคืน หรือการใช้มติคณะรัฐมนตรี โดยต่อมามีการกำหนดลักษณะกิจการที่เข้าชาย ทั้งหมด ๑๓ ประเภท โดยพิจารณาความเหมาะสม สอดคล้องกับพื้นที่ต่างๆ ซึ่งแน่นอนว่า ส่วนที่มีการพัฒนาอย่างเข้มข้น หรืออุตสาหกรรมต่างๆ จะดำเนินการอย่างรวดเร็ว ซึ่งในบางส่วนส่งผลกระทบต่อชุมชน หรือผู้ประกอบการรายอื่นๆ ดังนั้น ขอให้รัฐบาลพยายามให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม

จุฑาทิพย์ มณีพงษ์ ผู้อำนวยการศูนย์ธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมทางสังคม มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย สรุปว่า

การดำเนินการใดๆ จะต้องให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล ครอบคลุม (๑) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (new public management) (๒) ค่านิยมประชาธิปไตย (democratic value) และการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน (sustainable development)

โดยการวิเคราะห์นโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ กับประเด็นตัวชี้วัดที่ ๑๖.๑๐ ที่ ๑๖.๓ ที่ ๑๖.๗ โดยพบว่า ประชาชนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างอิสระ ขาดการดำเนินการที่สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม การไม่จัดทำรายงานประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (ดำเนินการล่าช้า หรือใช้ข้ออ้างตาม ม.๔๔ ในการไม่ดำเนินการ) จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลในการดำเนินงานนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเฉพาะ ใน ๓ ส่วน คือ (๑) ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยประชาชน ผู้ได้รับผลกระทบรับทราบการดำเนินงานทุกระยะ และข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจอย่างครบถ้วน (๒) ด้านกระบวนการตัดสินใจอย่างมีส่วนร่วม โดยประชาชนผู้ได้รับผลกระทบมีโอกาสในการร่วมตัดสินใจในขั้นตอน

การดำเนินการ และการชดเชยเยียวยา-ครอบคลุมตัวแทนในทุกภาคส่วน และ (๓) การดำเนินกระบวนการยุติธรรม ซึ่งจะต้องมีขั้นตอนการเจรจาต่อรองร่วมในกลุ่มประชากรที่ได้รับผลกระทบ

กัญจน์ ทัตติยกุล เครือข่ายวาระภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปว่า

เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (sustainable development) โดยมีเนื้อหาสำคัญ คือ การดูแลคุณภาพชีวิต ความอยู่ดีกินดีของประชาชน (people) การดูแลโลก/สิ่งแวดล้อม (planet) การพัฒนา ใช้สอยประโยชน์ และดูแลสมดุลสิ่งแวดล้อม (prosperity) การสร้างความร่วมมือ (partnership) และ สันติภาพ ความสงบสุข (peace) ซึ่งนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษยังไม่สอดคล้องกับเรื่องดังกล่าว

ในขณะที่หากพิจารณาการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน ซึ่งมีขอบเขตความปลอดภัยในการดำเนินงานที่เกี่ยวกับมนุษย์ มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับราก/หรือพื้นฐาน (รากฐาน) คือ ความเท่าเทียมทางสังคม และความเท่าเทียมทางเพศ สุขภาพ อาหาร น้ำ รายได้ การศึกษา ความยืดหยุ่น สิทธิในการแสดงความคิดเห็น การมีอาชีพ/งาน พลังงาน และมีส่วนที่เกี่ยวข้องภายนอก (เพดาน) ได้แก่ การลดลงของโอโซนในชั้นบรรยากาศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และอื่นๆ

การพัฒนาในพื้นที่ตะวันออก มีความพยายามทำความเข้าใจกับพื้นฐานของชุมชนที่ต้องเผชิญและความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด โดยจำแนกเป็น ๓ วิธี (วิถีบูรพา) กล่าวคือ (๑) ทนปากปล่อง โดยการใชีวิตตามและแข่งขันกับกระแสโลก การเมืองแบบรวมศูนย์ ประชาธิปไตยแบบตัวแทน (ที่ไม่ดี) การพัฒนาที่เน้นอุตสาหกรรม ไม่ดูแลคุณภาพชีวิต หรือสุขภาพของคน บริษัทขนาดใหญ่มีอำนาจพร้อมกับทุนต่างชาติ และเน้นการสร้างสังคมบริโภคนิยม คุณภาพของสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม (๒) ทุนก้าวหน้า โดยการตามและแข่งขันกับกระแสโลก การเมืองแบบรวมศูนย์ และใช้ประชาธิปไตยตัวแทน (ที่ดี) การมีบริษัทขนาดใหญ่ครองอำนาจ การเน้นสังคมบริโภคนิยม และการนำเทคโนโลยี และระบบการที่ตีมาใช้ และ (๓) ไทสร้างสรรค์ โดยการเท่าทันกับกระแสโลก การเมืองแบบกระจายอำนาจ เน้นประชาธิปไตยทางตรง โดยมีนโยบายเน้นคุณภาพชีวิต การพัฒนาพึ่งตนเอง การปฏิวัติทางการศึกษา การสร้างผู้ประกอบการรายย่อย การมีนโยบายสุขภาพที่ดี (สร้างนำซ่อม) การมีเศรษฐกิจที่หลากหลาย ทุนท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนา การเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการ การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำบนฐานนิเวศและวัฒนธรรม การมีการกระจายการเข้าถึงและถือครองที่ดิน การมีระบบผังเมืองที่ดี ทรัพยากรธรรมชาติฟื้นตัว อุดมสมบูรณ์ขึ้น และคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น

*****

**ขอแจ้งจริงจากกรมการสัมมนา
กรณีนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ
ระยองเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก**

เมื่อ วันพฤหัสบดี 24 สิงหาคม 2560

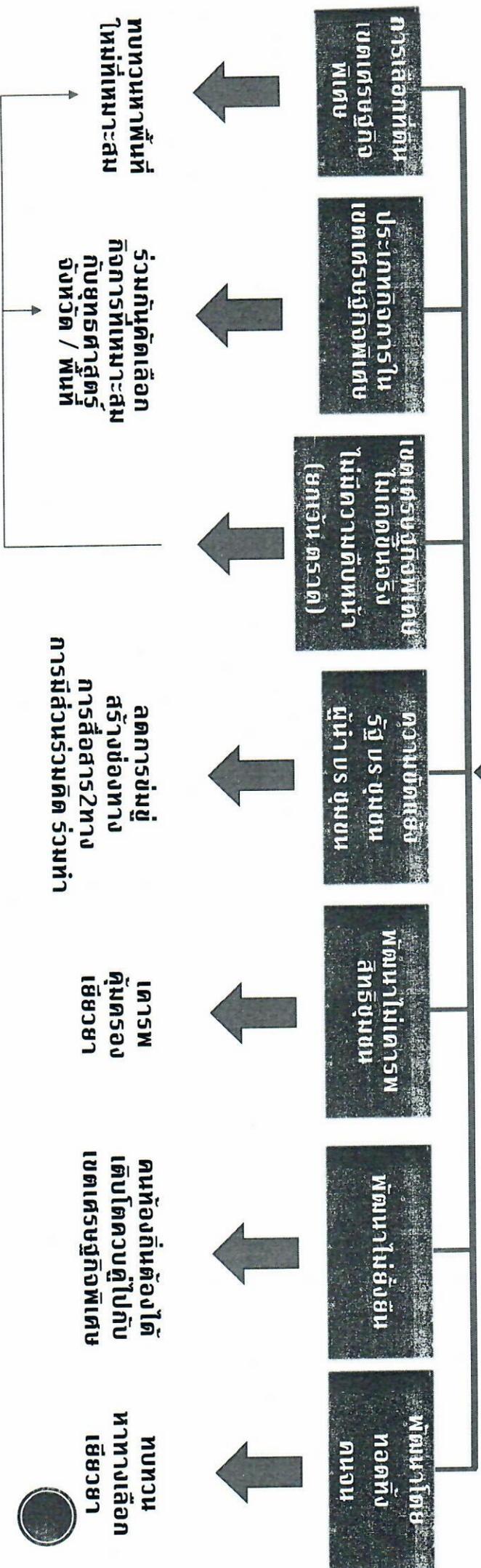
เรียบเรียงโดย

**คณะกรรมการด้านสิทธิชุมชนและเจ้าหน้าที่รพยากร
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

นโยบายที่เร่งรีบ
 การสั่งการจากบนลงล่าง
 การใช้อำนาจ การใช้กำลังกดดัน สร้างความกลัว ผ่าน ม.44

สร้างปัญหา กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

ขอเสนอจากเวทีสัมมนา 24 สิงหาคม 2560 (1)

- ทบทวนกระบวนการจัดหาที่ดิน โดยให้ออกขงจัดซื้อเอง ไม่ควรไปเอาที่ดินของเกษตรกร รัฐ หรือ ที่ดินที่สำคัญกับระบบนิเวศ-วัฒนธรรม ไปใช้
  - ที่ดินโรงงานยาสูบ อำเภอแม่สาย เชียงราย
  - ที่ดินทำกินของประชาชน อำเภอแม่สอด ตาก
  - ที่ดินทำกินของประชาชน โคกภูกระแต นครพนม
  - ป่าชุมชน สระใครหนองคาย ฯลฯ
- ปรับแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด
  - ยุทธศาสตร์จังหวัดเชียงราย ฯลฯ
- ให้อุท. และ ครม. กำหนดแนวทางและมาตรการในการเยียวยาผลกระทบด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
  - การไล่อพยพที่อยู่อาศัย อำเภอสะเตตา สงขลา
  - ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินคดี ประชาชนโคกภูกระแต นครพนม ฯลฯ

ขอเสนอจากเวทีสัมมนา 24 สิงหาคม 2560 (2)

- มีนโยบายให้แต่ละจังหวัด ทบวงและปรับปรุง พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และ กิจกรรมที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้คนท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการค้าการลงทุน และการอยู่ร่วมกันได้กับกาารพัฒนาในพื้นที่
- อำเภอเสเตา สงขลา
- โดกฎกระทรวง นทรพณ
- อำเภอแม่สอด ตาก ฯลฯ
- ให้ กทบ. แจ้งยืนยัน การใช้พื้นที่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ / เขตนิคมอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษ อย่างเป็นลาลักษณ์อักษร
  - การยกเลิกเขตนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่หมู่บ้านกูเรือ และ หุ่นจิว อำเภอเชียงของ เชียงราย ฯลฯ
- ไข่ม้อยองทางการสื่อสาร การมีส่วนร่วม บนพื้นฐานของการไว้วางใจกัน โดยปราศจากการข่มขู่คุกคาม
- โดกฎกระทรวง นทรพณ *สระไคร นองคาย*
- อำเภอเสเตา สงขลา *บ้านกูเรือ เชียงราย ฯลฯ*

ข้อเสนอจากเวทีสัมมนา 24 สิงหาคม 2560 (3)

- ให้นายกรัฐมนตรีสั่งการ ให้นำหน่วยงานของรัฐ นำหลักการธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งประกอบด้วย การเคารพ การคุ้มครอง การเยียวยา ให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ
  - ทำการทำงานระหว่างรัฐกับชุมชนนั้น มติของ กนพ. เปิดขอให้จังหวัดมีอำนาจดำเนินการในการกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหา รวมไปถึงการเยียวยา
    - การตั้งคณะกรรมการ 4 คณะ เพื่อแก้ไขปัญหาในเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด ตาก ซึ่งประกอบไปด้วย:- คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการจ่ายเงิน คณะกรรมการจัดสรรที่ดิน และ คณะกรรมการการมีส่วนร่วมระหว่างรัฐกับประชาชน ฯลฯ
-

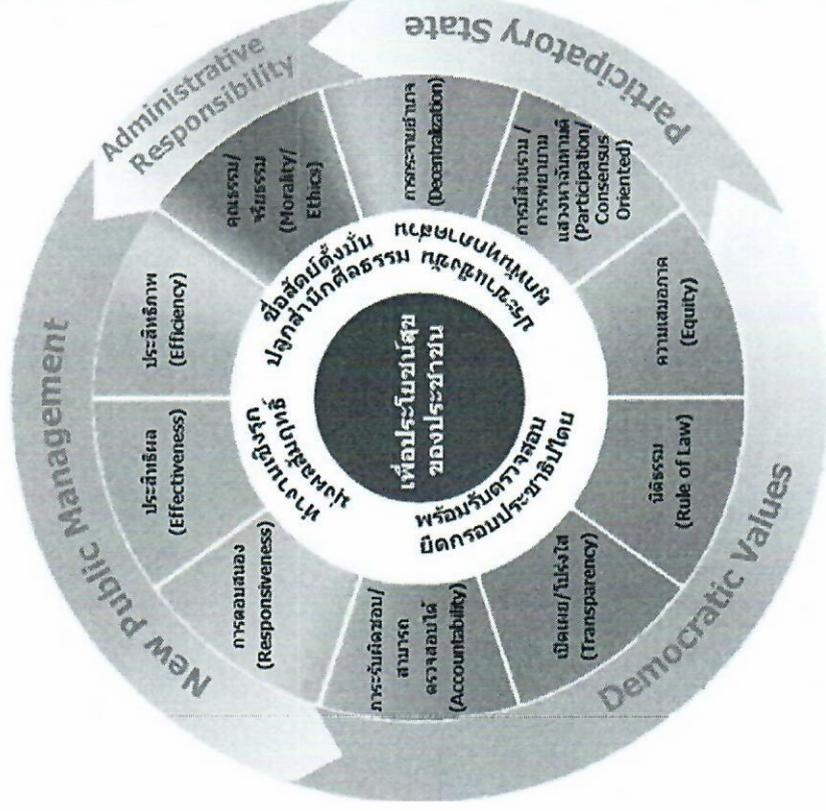
ธรรมนูญการปกครองนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

โดย

ดร. จุฑาทิพย์ มณีพงษ์ ผู้อำนวยการ

ศูนย์ธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมทางสังคม สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

หลักธรรมาภิบาล

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)

- การตอบสนอง (Responsiveness)
- ประสิทธิภาพ (Effectiveness)
- ประสิทธิภาพ/คุ้มค่า (Efficiency/Value for money)

ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value)

- ความเสมอภาค (Equity)
- นิติธรรม (Rule of Law)
- เปิดเผย/โปร่งใส (Transparency)
- การตรวจสอบได้/มีภาระรับผิดชอบ (Accountability)

ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value)

- คุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics)

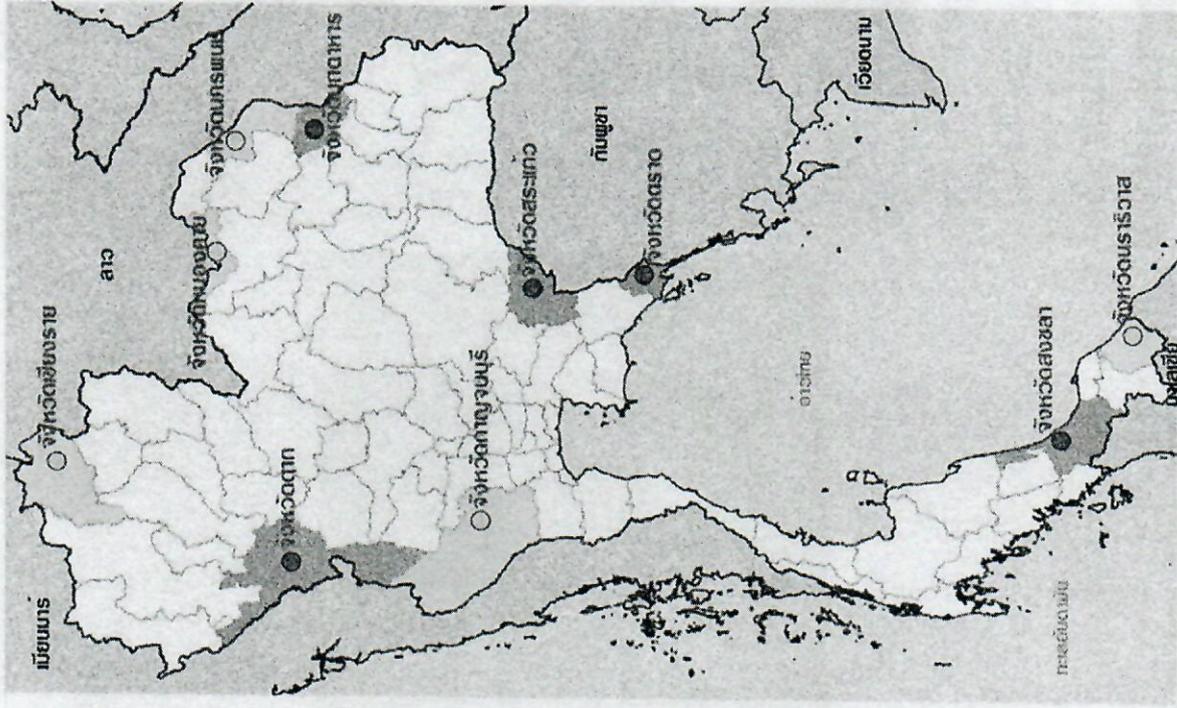
ประชาธิปไตย (Participatory State)

- การมีส่วนร่วม/การพยายาแสวงหาฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented)
- การกระจายอำนาจ (Decentralization)

เขตเศรษฐกิจพิเศษ

- เขตเศรษฐกิจพิเศษระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก (Special Economic Zone) เป็นส่วนหนึ่งของ Roadmap การสนับสนุนการนำประเทศไทย 4.0 เพื่อให้พ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง และเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กระตุ้นเศรษฐกิจ และรักษาความมั่นคงของประเทศ

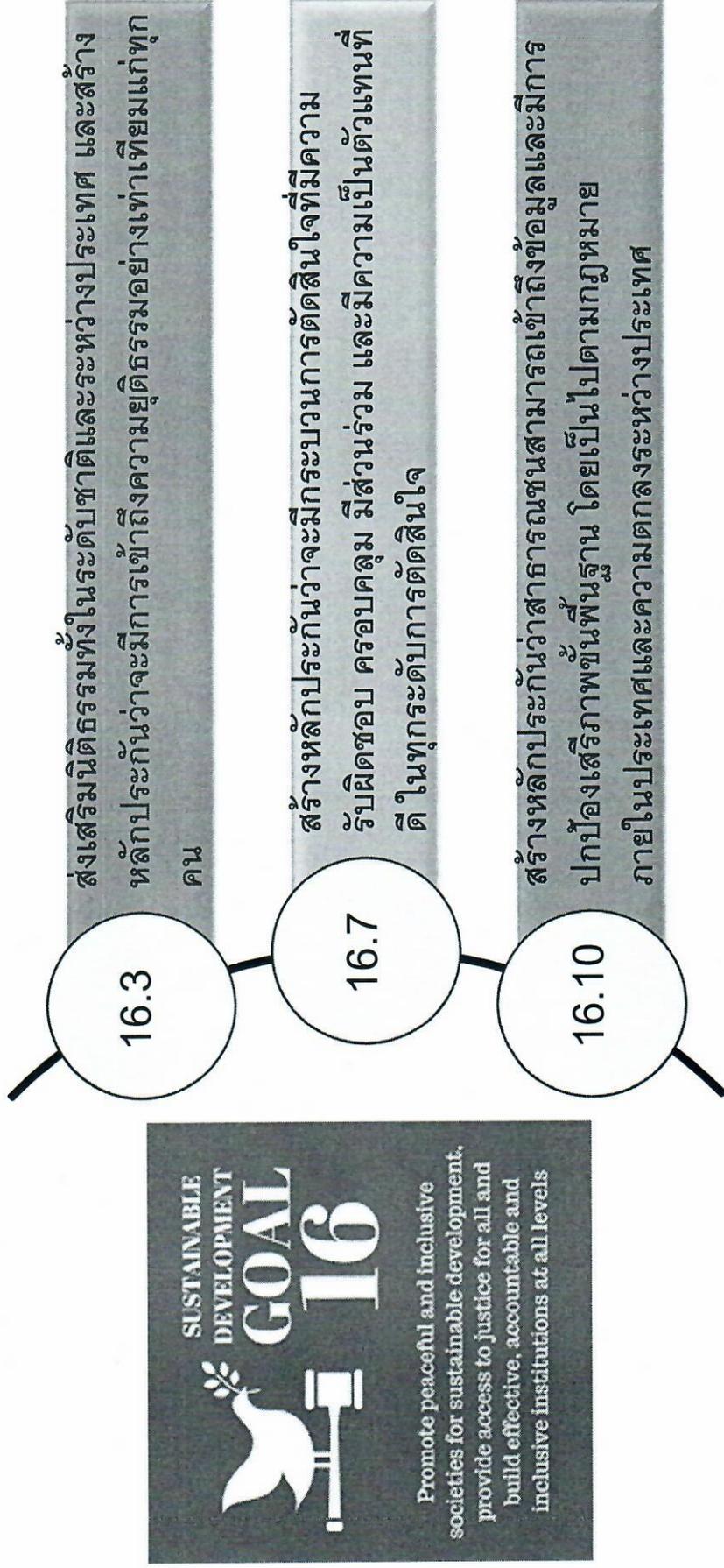
- รัฐบาลได้ใช้นโยบายในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนนโยบายในการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในพื้นที่ 10 จังหวัด ซึ่งได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดตาก จังหวัดหนองคาย จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดนครพนม จังหวัดสระแก้ว จังหวัดตราด จังหวัดสงขลา จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดกาญจนบุรี

- จังหวัดที่ประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก
- จังหวัดที่ประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะสอง

SDG 16

เป้าหมายที่ 16 สนับสนุนสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน จัดให้มีการเข้าถึงความยุติธรรมสำหรับทุกคน และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบและมีความครอบคลุมในทุกกระดับ

วิเคราะห์นโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

16.3

ส่งเสริมนิคมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน

- พระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. ... มีการกำหนดพื้นที่ในจังหวัดต่างๆ และกำหนดให้พื้นที่ป่ากรังซึ่งเป็นพื้นที่ของกรมธนารักษ์ โดยกรมธนารักษ์จะเป็นหน่วยงานดำเนินการเวนคืนที่ดินเพื่อพัฒนา

ข้อมูลเบื้องต้นที่ไม่ส่งเสริมนิติธรรม (Rule of Law) ทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน

- ส่งผลกระทบไปยังผู้ด้วยโอกาส หรือเกษตรกรรายย่อยไม่มีที่ดินหากหลาย และแตกต่างกัน ออกไปในวงกว้าง เนื่องจากมีประชาชนอาศัยอยู่หรือใช้ประโยชน์ที่ดินก่อน ทำให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างชุมชนกับจังหวัดหรือหน่วยงานที่มีบทบาทการจัดหาที่ดินที่เสียรายได้และแมสสตอด (ผลการศึกษาคြာโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามนโยบายของรัฐบาล โดยบริษัทปัญญา ให้แก่ สศช. ปี 2560)

- พื้นที่ จ.ตาก (อ.พบพระ อ.แม่สอด) มีประชาชน 6 ราย ที่ยังไม่ขายที่ให้รัฐและถูกคุกคามทั้งทางกำลังและจากชาวบ้านในหมู่บ้านที่เห็นด้วยกับภาครัฐกลายเป็นศัตรูกับเพื่อนบ้านตนเอง หากมีโรงงานขนาดใหญ่มาตั้งในพื้นที่ จะส่งผลกระทบต่อโรงงานเล็กๆ ในขณะที่การพัฒนาเน้นที่การใช้แรงงานต่างชาติ ชุมชนจะไม่ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา การประกาศเขตเศรษฐกิจขยายพื้นที่ไปเรื่อยๆ

- พื้นที่ จ.นครพนม บุคคลกรภาครัฐขาดความพร้อมในการได้สวนเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ถึงแม้ว่าการดำเนินการพิจารณาคดีที่ศาลยังไม่เป็นที่สิ้นสุด แต่รัฐมีการกำหนดพื้นที่สำหรับก่อสร้างอาคารที่ใช้เป็นศูนย์ One Stop Service (OSS)

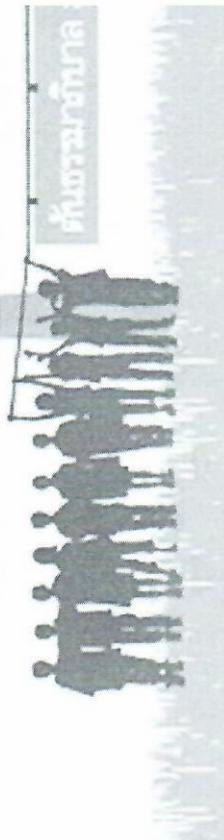
วิเคราะห์นโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

16.7

สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ
ครอบคลุม มีส่วนร่วม และมีความเป็นตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการ
ตัดสินใจ

ข้อมูลเบื้องต้นที่ไม่สร้างหลักประกันว่าจะมี
กระบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม
มีส่วนร่วม (Participation) และมีความเป็นตัวแทนที่
ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ

- พบว่าพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จ.หนองคาย เป็นพื้นที่เป้าหมายให้สร้างนิคมอุตสาหกรรม
การสร้างโรงงานไฟฟ้าจากขยะ ซึ่งคนในพื้นที่ไม่ต้องการ การรับรู้ข่าวสารมีค่อนข้างจำกัด
ข้อมูลด้านการพัฒนาไม่ได้รับการเปิดเผย ตามที่ประชาชนร้องขอ การประกาศเขตพัฒนา
เหมารวมในพื้นที่ทุกตำบล ที่ติดชายแดน ไม่มีการระบุเขตที่ชัดเจน
- พื้นที่ จ.มุกดาหาร คนในพื้นที่ต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร รัฐควรให้ข้อมูลที่ชัดเจน รวดเร็ว

วิเคราะห์นโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

สร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยเป็นไปตามกฎหมายในประเทศไทยและความตกลงระหว่างประเทศ

16.10

ข้อมูลเบื้องต้นที่ไม่สร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูล (Access to information) และมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ

- เนื่องจากนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษภายใต้มาตรา 44 ได้เร่งรัดการดำเนินงานอย่างมาก และยังไม่มีการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) หรือจัดทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) จึงยังขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ที่จะนำมาใช้เป็นข้อมูลในการยืนยันผลกระทบ หรือไม่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจกับประชาชนตามหลักวิชาการ จึงขาดโอกาสที่จะปกป้องเสรีภาพด้านสิ่งแวดล้อม
- ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 389 รายใน 10 จังหวัด โดยบริษัทปัญญา ให้แก่สศช. ปี 2560 พบว่า ประชาชนไม่สนับสนุนนโยบายนี้เนื่องจากทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 42) ประเด็นการแย่งน้ำแย่งไฟของโรงงานกับประชาชนในพื้นที่ (ร้อยละ 25.45) และกักตัวเสียที่ดิน (ร้อยละ 20.3)

ข้อเสนอแนะ

ส่งเสริมธรรมาภิบาลในการดำเนินงานนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะ

- ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบการดำเนินงานทุกระยะ และข้อมูลที่เป็นต่อ
การตัดสินใจอย่างครบถ้วน
- ด้านกระบวนการตัดสินใจอย่างมีส่วนร่วม
ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบมีโอกาสในการร่วมตัดสินใจในขั้นตอนการดำเนินการ และ
การชดเชยเยียวยา--ครอบคลุมตัวแทนทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย
- ด้านการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
มีความชัดเจนถึงกระบวนการร้องเรียนที่ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบสามารถ
ดำเนินการได้ หากมีความไม่เห็นด้วยในกระบวนการขั้นตอนต่างๆ

การสัมมนาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและการปรับปรุงกฎหมาย

กรณีนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

จัดโดย คณะอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

*****

๑. หลักการและเหตุผล

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นนโยบายสำคัญของคณะรักษาความสงบแห่งชาติและรัฐบาล โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ออกคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นพัฒนาในพื้นที่ชายแดน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดตาก จังหวัดหนองคาย จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดนครพนม จังหวัดสระแก้ว จังหวัดตราด และจังหวัดสงขลา รวมทั้งมีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จัดหาที่ดินเพื่อส่งมอบให้แก่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) เพื่อนำไปจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ในกรณีของภาคตะวันออกรัฐบาลมีนโยบายในการผลักดันระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออกครอบคลุมพื้นที่อย่างน้อย ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์เพื่อการลงทุน ทั้งยังมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. .... เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในภาคตะวันออกอย่างเต็มรูปแบบด้วย

ทั้งนี้ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ให้หลักการสำคัญไว้ว่า “การพัฒนาจะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนในปี ๒๐๓๐ (Sustainable Development Goals) ๑๗ เป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป้าหมายด้านการขจัดความยากจนในทุกพื้นที่ การลดความไม่เท่าเทียมทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ และด้านการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ทั้งนี้ สหประชาชาติได้กำหนดหลักการแห่งสหประชาชาติด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชน มีหลักการสำคัญ ๓ ประการ คือ (๑) รัฐต้องมีหน้าที่ในการ “คุ้มครอง” ประชาชน จากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่ว่าจะกระทำโดยองค์กรภาครัฐหรือบุคคลทั่วไป โดยจะต้องมีนโยบายควบคุม ดูแลที่เหมาะสม (๒) ภาคธุรกิจจะต้อง “เคารพ” ในหลักสิทธิมนุษยชนโดยการประกอบธุรกิจจะต้องคำนึงถึงผลกระทบในทางลบที่จะตามมาในการดำเนินกิจการ และระมัดระวังเพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิของผู้อื่น และ (๓) ผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจะต้องสามารถเข้าถึง “การเยียวยา” ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๑๓ คำร้อง โดยคำร้องส่วนใหญ่ ร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบด้านที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย เช่น กรณีเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด จังหวัดตาก เขตเศรษฐกิจพิเศษนครพนม และเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา นอกจากนี้ ในกรณีเขตเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย และเขตเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย เป็นกรณีการใช้พื้นที่ป่าชุมชนและพื้นที่สาธารณประโยชน์ที่ราษฎรในชุมชนได้ร่วมกันดูแลรักษาไว้มาจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ทั้งนี้ คาดว่าจะมีราษฎรที่ได้รับผลกระทบต้องอพยพโยกย้ายออกจากที่ดินทำกินและอยู่อาศัย ถูกดำเนินคดีหรือเสี่ยงต่อถูกดำเนินคดีไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ ครอบครัว จากนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

คณะอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับ หลักการสิทธิมนุษยชน จึงได้จัดสัมมนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสถานการณ์ รวบรวมความคิดเห็น ของภาคส่วนต่างๆ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงนโยบายเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจ พิเศษให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ รวบรวมสภาพปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาจากนโยบายเขตเศรษฐกิจ พิเศษ รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อจัดทำรายงานข้อเสนอแนะ เชิงนโยบายเสนอ ต่อคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒.๒ เป็นเวทีในการนำเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ ชับเคลื่อน ผลักดันให้เกิดการทบทวน รวมทั้งการกำหนดมาตรการเยียวยาและลดผลกระทบ จากนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามหลักสิทธิมนุษยชน

๓. กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย

๓.๑ ตัวแทนกลุ่มผู้ร้อง ๗ พื้นที่ ได้แก่ ผู้ได้รับผลกระทบจากการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในเขต เศรษฐกิจพิเศษ (จังหวัดตาก จังหวัดเชียงราย จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดสระแก้ว จังหวัด สงขลา) เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๓.๒ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การนิคม อุตสาหกรรม สำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก กระทรวงมหาดไทย กรมธนารักษ์ สำนักนายกรัฐมนตรี กรมศุลกากร กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนัก นโยบายและแผนการขนส่งและจราจร จังหวัดตาก จังหวัดเชียงราย จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัด สระแก้ว จังหวัดสงขลา จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดฉะเชิงเทรา

๓.๓ ภาคเอกชน ได้แก่ สภาหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด

๓.๔ องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และนักวิชาการ

๔. วันเวลาและสถานที่

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องเสวนา ชั้น ๖ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ จังหวัดนนทบุรี

วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมวายุภักดิ์ ๔ โรงแรมเซ็นทารา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ รัฐบาลและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องรับทราบผลกระทบจากนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษที่เกิดขึ้น

๕.๒ รัฐบาลกำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหา มาตรการเยียวยาและมาตรการลดผลกระทบจาก นโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษตามหลักสิทธิมนุษยชนไว้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

กำหนดการสัมมนาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและการปรับปรุงกฎหมาย

กรณีนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องเสวนา ชั้น ๖ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี)

*****

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐

สถานที่ : ห้องเสวนา ชั้น ๖ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.

ลงทะเบียนการสัมมนา

๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ น.

กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนา

๑๐.๐๐ - ๑๑.๐๐ น.

กล่าวเปิดการสัมมนา

โดย นางเตือนใจ ดีเทศน์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ/ประธาน

อนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร

๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

รับฟังสถานการณ์ สภาพปัญหาและมาตรการแก้ไข

(๑) เขตเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย

(๒) เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก

ร่วมให้ข้อมูลโดยตัวแทนกลุ่มผู้ร้อง ผู้แทนจังหวัด การนิคมอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย และกรมธนารักษ์

ดำเนินการโดย นายประยงค์ ดอกคำไย อนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและ
ฐานทรัพยากร

๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.

รับประทานอาหารกลางวัน

๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

รับฟังสถานการณ์ สภาพปัญหาและมาตรการแก้ไข

(๑) เขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา

(๒) เขตเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย

(๓) เขตเศรษฐกิจพิเศษนครพนม

(๔) เขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

ร่วมให้ข้อมูลโดยตัวแทนกลุ่มผู้ร้อง ผู้แทนจังหวัด การนิคมอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย และกรมธนารักษ์

(๕) เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ร่วมให้ข้อมูลโดย ตัวแทนประชาสังคมภาคตะวันออก ผู้แทนสำนักงาน
เพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก การนิคมอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย

ดำเนินการโดย นายภาคภูมิ วิธารัตร์วัฒน์ ผู้เชี่ยวชาญประจำคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๖.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.

สรุปผลการสัมมนา

ดำเนินการโดย ดร.สมนึก จงมีวศิณ อนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร

กำหนดการสัมมนาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและการปรับปรุงกฎหมาย

กรณีนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ

วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมวายุภักดิ์ ๔ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ

*****

วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

สถานที่ : โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ

- ๘.๓๐ - ๙.๐๐ น. ลงทะเบียนการสัมมนา
- ๙.๐๐ - ๙.๑๕ น. กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนา
- ๙.๑๕ - ๙.๓๐ น. ชี้แจงวัตถุประสงค์การสัมมนา
โดย นางเตือนใจ ดีเทศน์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ/ประธาน
อนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร
- ๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ น. นำเสนอสรุปสถานการณ์ สภาพปัญหาและมาตรการแก้ไข
โดย ดร.สมนึก จงมีวสิน อนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร
- ๑๐.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “การพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง (Leave No One Behind)”
โดย ดร.กอบศักดิ์ ภูตระกูล ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ด้านเศรษฐกิจ
- ๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. นำเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
(๑) นายนิยม ไวยรัชพานิช รองประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
(๒) ดร.จุฑาทิพย์ มณีพงษ์ ผู้อำนวยการศูนย์ธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมและ
การมีส่วนร่วมทางสังคม มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
(๓) ผู้แทนสำนักงานเพื่อการพัฒนาาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก
(๔) นายกาญจน์ ทัตติยกุล เครือข่ายวาระภาคตะวันออก
ดำเนินการโดย ดร.บัณฑิต เศรษฐศิริโรจน์ ผู้อำนวยการสถาบันธรรมรัฐ
เพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม
- ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. เปิดการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
ดำเนินการโดย นายภาคภูมิ วิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญประจำคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๑๖.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. สรุปผลการสัมมนา

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ตารางสรุปผลกระทบจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ตามคำร้องเรียนที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พื้นที่	การดำเนินการ	ผลกระทบตามการร้องเรียน	การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๑.) เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก</p>	<p>● คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีคำสั่งที่ ๑๗/๒๕๕๘ เรื่องการจัดหาที่ดินเพื่อประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p> <p>● ประกอบด้วยที่ดิน ๒ แปลง ได้แก่ แปลงที่ ๑ จำนวน ๑,๓๔๖-๐-๗๗ ไร่ และแปลงที่ ๒ จำนวน ๘๓๖-๒-๘๗ ไร่ สามารถรวบรวมที่ดินได้ร้อยละ ๙๔ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการออกโฉนด</p>	<p>พื้นที่ตำบลท่าสายลวด</p> <p>● ราษฎรจำนวน ๖๕ ราย ซึ่งครอบครองที่ดินและทำประโยชน์ในที่ดิน ร้องเรียนว่า ถูกให้ออกจากที่ดิน เนื่องจากมีคำสั่ง คสช. ให้ที่ดินดังกล่าวตกเป็นที่ดินของกรมธนารักษ์ เพื่อนำไปใช้จัดตั้ง “นิคมอุตสาหกรรม” และพื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเพื่อสนับสนุนนิคมอุตสาหกรรม</p> <p>● ปัจจุบันมีราษฎรยื่นคัดค้านการออกโฉนดของกรมธนารักษ์โดยยื่นฟ้องต่อศาลปกครองจังหวัดพิษณุโลก จำนวน ๕ ราย (๗ แปลง ๙๗ ไร่)</p>	<p>● คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เห็นชอบและอนุมัติการให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับผลกระทบ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอจำนวนทั้งสิ้น ๘๗ ราย เป็นเงิน ๔๓๘.๑๐๘ ล้านบาท โดยผู้ได้รับผลกระทบและยินยอมรับความช่วยเหลือเหลือ ๘๒ ราย เป็นเงิน ๔๑๖.๖๗๙ ล้านบาท และอยู่ระหว่างการเจรจากับผู้คัดค้านอีก ๕ ราย เป็นเงิน ๒๑.๔๒๙ ล้านบาท</p>
	<p>พื้นที่ตำบลแม่ระมาด</p> <p>● ราษฎรซึ่งครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ร้องเรียนว่า หน่วยงานรัฐเตรียมยึดที่ดินทำกินของเกษตรกร และป่าชุมชนไปใช้ในการจัดตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรม</p>		<p>● ตรวจสอบพบว่า พื้นที่ดังกล่าวเป็นเพียงข้อเสนอของคณะทำงานจังหวัด แต่ยังไม่มีความชัดเจนในพื้นที่ในพื้นที่ตำบลแม่ระมาดมาใช้ในการจัดตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรมตามที่อยู่ร้องกล่าวอ้าง</p>

พื้นที่	การดำเนินการ	ผลกระทบตามการร้องเรียน	การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๒.) เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดเชียงราย</p>	<p>การดำเนินการ</p> <ul style="list-style-type: none"> จังหวัดได้มอบหมายให้อำเภอเชียงของดำเนินการจัดประชาคมเพื่อลงมติประชาชน ๖ หมู่บ้านว่าเห็นด้วยกับการนำที่ดินไปใช้จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมหรือไม่ ผลการลงมติปรากฏว่า ไม่เห็นด้วยกับการนำที่ดินไปใช้จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม 	<p>พื้นที่ตำบลบุญเรือง อำเภอเชียงของ</p> <ul style="list-style-type: none"> ผลกระทบจากการนำที่ดินซึ่งเป็นที่สาธารณะประโยชน์ นสล. เลขที่ ๒๕๔๗/๒๕๑๐ ไปใช้เป็นที่นิคมอุตสาหกรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อกันที่ป่าชุมชน เมื่อที่ประมาณ ๓,๑๐๐ ไร่ ที่ชุมชนได้ร่วมกันดูแลรักษาและเป็นที่แหล่งใช้ประโยชน์ของราษฎรในพื้นที่ ๓ หมู่บ้าน รวมทั้งอาจเกิดผลกระทบสร้างความเสียหายของระบบนิเวศลุ่มน้ำอิง 	<p>การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> ผลการประชาคม ๕ หมู่บ้าน มีมติไม่เห็นด้วยกับการนำที่สาธารณะประโยชน์ไปใช้ในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม
	<p>การดำเนินการ</p> <ul style="list-style-type: none"> จังหวัดมอบหมายให้อำเภอดำเนินการจัดประชุมชี้แจงกับราษฎรว่าจะขอใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์ “ที่เลี้ยงสัตว์บ้านทุ่งจิว” เพื่อเป็นพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม 	<p>พื้นที่ตำบลทุ่งจิว</p> <ul style="list-style-type: none"> การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมมีผลกระทบต่อพื้นที่ป่าชุมชน/พื้นที่สาธารณะประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๑,๒๐๐ ไร่ ซึ่งชุมชนได้รวมกันดูแลรักษาและเป็นที่แหล่งใช้ประโยชน์ของราษฎรในพื้นที่ ๓ หมู่บ้าน รวมทั้งอาจเกิดผลกระทบสร้างความเสียหายของระบบนิเวศลุ่มน้ำอิง 	<p>ใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์ “ที่เลี้ยงสัตว์บ้านทุ่งจิว” เนื้อที่ ๕๓๑-๓-๒๗ ไร่</p> <p>ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการประกาศเพิกถอนที่สาธารณะประโยชน์ (ชะลอการดำเนินการ)</p>
	<p>คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๙ และมีมติเห็นชอบการกำหนดแปลงที่ดินของรัฐที่ บริเวณบ้านน้ำจี้ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๑๑ ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เป็นพื้นที่ตามโครงการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	<p>พื้นที่ตำบลโป่งผา</p> <ul style="list-style-type: none"> ใช้ที่ดินราชพัสดุในการดูแลขององค์การยาสูบเป็นพื้นที่จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ส่งผลกระทบต่อราษฎรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกยาสูบตำบลโป่งผาจำนวนประมาณ ๑๐๐ ราย ซึ่งเป็นผู้เช่าที่ดินจากองค์การยาสูบเพื่อปลูกยาสูบในพื้นที่ ๘๗๐-๓-๕๒ ไร่ มาตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๑๕ พื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งปลูกยาสูบพันธุ์ที่สุดของประเทศ 	<p>-</p>

พื้นที่	การดำเนินการ	ผลกระทบตามการร้องเรียน	การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๓.) เขตเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> • คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีคำสั่งที่ ๑๗/๒๕๕๘ เรื่องการจัดหาที่ดินเพื่อประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษประกอบด้วยพื้นที่ ๑ แปลง รวมทั้งสิ้น ๗๑๘-๐-๓๕-๘ ไร่ 	<p>พื้นที่อำเภอศรีเชียงใหม่</p> <ul style="list-style-type: none"> • จังหวัดหนองคาย ได้เปิดเผยให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สาธารณะประโยชน์หนองนาทา หมู่ที่ ๔ บ้านท่ากฐิน ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ให้ออกจากพื้นที่ เพราะพื้นที่ถูกประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งในพื้นที่ดังกล่าวมีประชาชนอาศัยอยู่ ๒๗ครัวเรือน มีประชากรจำนวน ๑๑๙ คน พื้นที่อาศัยรวม ๑๙ ไร่ ๒ งาน ๓๕ ตารางวา ที่ได้รับความเดือดร้อน <p>พื้นที่ตำบลสระใคร</p> <ul style="list-style-type: none"> • นำพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ซึ่งปัจจุบันเป็นป่าชุมชนของบ้านเขยา หมู่ที่ ๔ อ.สระใคร จ.หนองคาย เนื้อที่ ๗๑๘-๐-๓๕ ไร่ ไปใช้จัดตั้งเป็นพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม กระทั่งต่อสิทธิการจัดการและการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> • ปัจจุบันได้มีการออกโฉนดให้แก่กรรมสิทธิ์แล้ว อยู่ระหว่างประกาศสรรหาผู้ลงทุนพัฒนาพื้นที่
<p>๔.) เขตเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> • คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีคำสั่งที่ ๑๗/๒๕๕๘ เรื่องการจัดหาที่ดินเพื่อประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ • ประกอบด้วยพื้นที่ ๒ แปลง รวมทั้งสิ้น ๑,๐๘๕ ไร่ ปัจจุบันได้มีการออกโฉนดให้แก่กรรมสิทธิ์แล้ว อยู่ระหว่างประกาศสรรหาผู้ลงทุนพัฒนาพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> • ร้องเรียนว่าประกาศคณะกรรมการนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ที่ ๑/๒๕๕๘ เรื่อง กำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ท้องที่ตำบลคำอาฮวน ตำบลนาสีนวน ตำบลบางทรายใหญ่ ตำบลมุกดาหาร และตำบลศรีบุญเรือง อำเภอเมืองมุกดาหาร ตำบลชะโนด ตำบลบางทรายน้อย ตำบลบึงขาม และตำบลห้วยใหญ่ อำเภอห้วยใหญ่ ตำบลดอนตาล และตำบลโพธิ์ไทร อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร เป็น “เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร” จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และสภาพเศรษฐกิจของประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> • คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การจ่ายค่าเยียวยาให้แก่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร โดยเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑.) เห็นชอบในหลักการการจ่ายค่าเยียวยาให้แก่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร ในวงเงิน ๑,๐๓๔,๗๙๓ บาท ในส่วนของงบการเงินเหลือจ่ายจากการดำเนินโครงการก่อสร้างอาคารสำนักบริหารเงินตรา ระยะที่ ๒ และจากการ

พื้นที่	การดำเนินการ	ผลกระทบตามการร้องเรียน	การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๕.) เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดนครพนม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • คำสั่ง คสช. ที่๗๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ เพิกถอนสภาพที่ดินสาธารณะประโยชน์รวมทั้งสิ้น ๑,๔๐๘ ไร่ โดยยกพื้นที่ที่ยังมีข้อพิพาทกับราษฎรออกแบ่งเป็น ๒ แปลง คือ แปลงที่ ๑ เนื้อที่ประมาณ ๓๕๗-๓-๒๕ ไร่ แปลงที่ ๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๐,๔๙ ไร่ 	<ul style="list-style-type: none"> • หน่วยงานของรัฐนำพื้นที่สาธารณะประโยชน์โคกภูกระแต ตั้งอยู่บ้านห้อม ต.อาจสามารถ อ.เมือง จ.นครพนม เนื้อที่ ๒,๙๘๓-๒-๗๔ ไร่ ไปใช้จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม • ประชาชนจำนวน ๒๓๒ ราย ถูกให้ออกจากที่ดิน โดยหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องอ้างว่า เป็นการบุกรุกที่สาธารณูปโภค • ราษฎรจำนวน ๒๙ ราย ถูกแจ้งความดำเนินคดีขอหาบุกรุกที่สาธารณูปโภคแต่บ้านไม่ล้อม โดยราษฎรทั้ง ๒๙ รายต่อสู้คดีว่า ได้ครอบครองที่ดินดังกล่าวมาตั้งแต่บรรพบุรุษก่อนปี ๒๕๕๔ โดยมีเอกสารที่ราชการออกให้ได้แก่ ใบจอง ส.ค.๑ และ นส.๓ ๙ ต่อมาในปี ๒๕๒๑ หน่วยงานราชการได้ออก นสท. ทับที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย 	<p>ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รายการครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง ให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณ</p> <p>๒.) ให้องค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อมิให้มีการใช้สิทธิเรียกร้องอื่นเพิ่มเติมในภายหลัง โดยดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป</p> <p>๓.) ให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลังพิจารณาหลักเกณฑ์การจ่ายค่าเสียหายให้ราษฎรออกจากพื้นที่เพื่อดำเนินการตามนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันสำหรับพื้นที่อื่นต่อไป</p>

พื้นที่	การดำเนินงาน	ผลกระทบตามการร้องเรียน	การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๖.) เขตเศรษฐกิจพิเศษ สระแก้ว</p>	<p>● คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีคำสั่งที่ ๑๓/๒๕๕๘ เรื่องการจัดการจัดที่ดินเพื่อประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษประกอบด้วยที่ดิน ๒ แปลง ได้แก่</p> <p>แปลงที่ ๑ เนื้อที่ ๕๒๕-๓-๐๐ ไร่</p> <p>แปลงที่ ๒ เนื้อที่ ๖๖๐-๒-๒๓ ไร่</p> <p>ปัจจุบันได้ออกโฉนดให้กรมศุลกากรใช้เป็นพื้นที่ CIQ และให้ กนอ.เช่า และเตรียมการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑</p>	<p>- ไม่มีการร้องเรียนต่อ กสผ.-</p> <p>หมายเหตุ : จากการตรวจสอบเบื้องต้นพบว่าประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการขยายโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งต้องการให้โรงงานย้ายไปตั้งในเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมที่จัดตั้งขึ้น</p>	<p>-</p>
<p>๗.) เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสงขลา</p>	<p>● คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีคำสั่งที่ ๑๓/๒๕๕๘ เรื่องการจัดการจัดที่ดินเพื่อประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วยพื้นที่ ๒ แปลง เนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๑,๑๙๖-๒-๒๐ ไร่ ได้แก่</p> <p>(๑) พื้นที่แปลง สข.๑๒๑๙ เนื้อที่ ๖๒๙-๒-๑๒ ไร่ มี</p>	<p>พื้นที่ตำบลสำนักขาม</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ส่งผลกระทบต่อราษฎร จำนวนประมาณ ๓๐๐ ครอบครัว ซึ่งเดิมเป็นผู้เช่าที่ดินจาก สำนักงานป้องกันก้นการฟอกเงิน (ปปง.) มากกว่า ๑๐ ปี ● ราษฎรจำนวนประมาณ ๑๖๐ ครอบครัว ยื่นหนังสือขอความเป็นธรรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ● จังหวัดสงขลาอบหมายให้เทศบาลตำบลสำนักขาม อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ ออกคำสั่งให้ราษฎร ๔ รายรื้อถอนอาคาร โดยราษฎรทั้ง ๔ 	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะทำงานบริหารจัดการในที่ดินราชพัสดุที่ได้มาตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๓/๒๕๕๘ ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา มีมติไม่ให้มีการขุดเขยี่ยยาแวกประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ ● จังหวัดสงขลาได้ดำเนินการเจรจากับประชาชนในพื้นที่แปลง สข.๑๒๑๙ เพื่อให้ย้ายออกจากที่ดิน รวมทั้งมอบหมายให้สำนักงานเทศบาลตำบลสำนักขามใช้อำนาจ

พื้นที่	การดำเนินการ	ผลกระทบตามการร้องเรียน	การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	<p>ราษฎรที่ได้รับผลกระทบ ๒๘ ราย ดำเนินการร้องถอนเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้ มีราษฎร ๔ ราย ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองจังหวัดสงขลา (ศาลรับฟ้อง)</p> <p>(๒) พื้นที่แปลง สข.๑๑๒๐/๑๒๒๑ เนื้อที่ ๔๔๐-๐-๐ ไร่ มีผู้ได้รับผลกระทบทั้งสิ้น ๑๔๓ ราย โดยพร้อมออกจากพื้นที่ ๒๘ ราย ไม่พร้อมออกจากพื้นที่ ๓๕ ราย ยังไม่พบตัว/ออกจากพื้นที่ไปแล้ว ๐ ราย จังหวัดอยู่ระหว่างการดำเนินการแก้ไขปัญหา</p>	<p>รายได้ยื่นฟ้องเป็นคดีต่อศาลปกครองจังหวัดสงขลา</p>	<p>การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒</p> <p>ดำเนินการรื้อถอนอาคารจำนวน ๔ หลัง</p>

รายงานความก้าวหน้าการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (สิงหาคม 2560)

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สศช.

ความสำคัญ : เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค โดยใช้ประโยชน์จากโอกาสการเชื่อมโยงภูมิภาค ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในพื้นที่ชายแดน และแก้ปัญหาความมั่นคงบริเวณชายแดน โดยมีความก้าวหน้า ดังนี้

1. การกำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะที่ 1 และ 2 รวม 10 พื้นที่

- 1.1 ออกประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ที่ 1/2558 ลงวันที่ 19 มกราคม 2558 เรื่องกำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 1 ในพื้นที่จังหวัดตาก สระแก้ว มุกดาหาร ตราด และสงขลา
- 1.2 ออกประกาศ กนพ. ที่ 2/2558 ลงวันที่ 24 เมษายน 2558 เรื่องกำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 2 ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย นครราชสีมา เชียงราย นครพนม และ กาญจนบุรี

2. การลงทุนและมาตรการส่งเสริมการลงทุน

2.1 การลงทุนและการขอรับการส่งเสริมการลงทุน

- 1) การลงทุนและการขอรับการส่งเสริมการลงทุนภายใต้มาตรการส่งเสริมการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) ขณะนี้เอกชน สามารถขอรับการส่งเสริมการลงทุนได้แล้ว โดยในช่วง 1 มกราคม 2558 – 31 กรกฎาคม 2560 มีผู้ขอรับการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จำนวน 46 โครงการ วงเงินลงทุนรวม 8,751 ล้านบาท ผ่านการอนุมัติแล้ว 41 โครงการ เงินลงทุนรวม 8,175 ล้านบาท ประกอบด้วย

ตาก : อาทิ ชุดชั้นใน-ยกทรง-เสื้อโค้ท เสื้อผ้าสำเร็จรูป กางเกงยีนส์ ถูงเท้า ผลิตภัณฑ์พลาสติก เครื่องกลึงอัตโนมัติ-เฟืองส่งกำลัง เครื่องจักรกลการเกษตร-รถยนต์สามล้อบรรทุก-รถกึ่งพ่วง- ชิ้นส่วนเหล็กหล่อ และคอนเทนเนอร์

สระแก้ว : อาทิ บรรจุภัณฑ์พลาสติก การผลิตอาหารสัตว์ Metal Parts

หนองคาย : คอนเทนเนอร์ Pallet ของใช้

สงขลา : อาทิ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น Ceramic Dipping Former ถูงมือยางธรรมชาติ Nitrile Gloves น้ำยางข้น และไม้วีเนียร์

ตราด : Ridley Shrimp Feed Premix with Novacq TM

รายงานความก้าวหน้าเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สิงหาคม 2560

- เชิงราย : ยางเครป กิจการอบพืชและไซโล อาหารสัตว์ และโรงพยาบาล
เกษมราษฎร์แม่สาย
- กาญจนบุรี : อาทิจ Ridley Shrimp Feed Premix with Novacq TM
และอาหารสัตว์บก
- มุกดาหาร : อาทิจ เครื่องมือและอุปกรณ์ก่อสร้าง ถุงพลาสติกและแผ่นพลาสติก
สำเร็จรูป และอาหารหมักสำเร็จรูป

- 2) ผู้ลงทุนในพื้นที่พัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตราด ขณะนี้การคัดเลือกผู้ลงทุนพื้นที่พัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตราด โดยกรมธนารักษ์ ได้ผู้ลงทุนแล้ว คือ บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค จำกัด (มหาชน) วงเงินลงทุน 3,001 ล้านบาท เพื่อพัฒนาเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติ อาหารปลอดภัย และบริการการค้าระหว่างประเทศครบวงจร
- 3) การขอรับสินเชื่อเพื่อการลงทุนใหม่หรือขยายกิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ให้การอนุมัติสินเชื่อแล้ว จำนวน 3 ราย รวมวงเงิน 90 ล้านบาท ที่ อ.สะเดา จ.สงขลา อ.แม่สอด จ.ตาก และ อ.เมือง จ.หนองคาย

2.2 มาตรการส่งเสริมการลงทุน

- 1) มาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดย สกท.¹ มีดังนี้
  - (1) ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (กกท.) ที่ 4/2557 ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2557 เรื่อง นโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยได้กำหนดสิทธิประโยชน์สำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งแบ่งเป็น 2 กรณี ได้แก่ (1) กรณีเป็นประเภทกิจการทั่วไปตามประกาศ กกท.ที่ 2/2557 และ (2) กรณีเป็นกิจการเป้าหมายตามที่ กนพ. กำหนดและตั้งในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
  - (2) ประกาศ กกท. ที่ 1-5/2558 ลงวันที่ 23 เมษายน 2558 เรื่องนโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราด ตาก มุกดาหาร สงขลา และสระแก้ว เพื่อกำหนดกิจการเป้าหมายในการให้การส่งเสริมการลงทุนของโครงการที่ตั้งในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแต่ละจังหวัด และประกาศ กกท. ที่ 17-21/2558 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2558 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราด ตาก มุกดาหาร สระแก้ว และสงขลา เพื่อเพิ่มเติมกิจการเป้าหมาย 10 ประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริมการลงทุนสำหรับโครงการที่ตั้งในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแต่ละจังหวัด

¹ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2560 มีมติเห็นชอบให้ สกท. ขยายเวลาขอบข่ายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษออกไปอีก 1 ปี จากเดิมที่จะสิ้นสุดในสิ้นปี 2560 ให้มีผลถึงสิ้นปี 2561

รายงานความก้าวหน้าเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สิงหาคม 2560

- (3) ประกาศ กทท. ที่ 12-16/2558 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2558 เรื่อง นโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดกาญจนบุรี เชียงราย นครพนม นราธิวาส และหนองคาย เพื่อกำหนดกิจการเป้าหมายที่ให้การส่งเสริมการลงทุนสำหรับโครงการที่ตั้งในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแต่ละจังหวัด และประกาศ กทท.ที่ 1-4/2559 ลงวันที่ 10 มกราคม 2559 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดกาญจนบุรี เชียงราย นครพนม และหนองคาย เพื่อเพิ่มเติมกิจการเป้าหมายที่ให้การส่งเสริมการลงทุนสำหรับโครงการที่ตั้งในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแต่ละจังหวัด
  - (4) ประกาศ กทท. ที่ 8/2558 ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2558 เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมนโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสำหรับ SMEs เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมการลงทุนของ SMEs ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อาทิ เงินลงทุนขั้นต่ำของแต่ละโครงการไม่น้อยกว่า 5 แสนบาท อนุญาตให้นำเครื่องจักรใช้แล้วในประเทศมาใช้ในโครงการได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท
  - (5) ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (OSS) ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 1 และ 2 รวม 10 พื้นที่ (ตาก มุกดาหาร สระแก้ว ตราด สงขลา เชียงราย กาญจนบุรี นครพนม หนองคาย และนราธิวาส) เชื่อมโยงกับศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน OSOS ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่อาคารจามจุรีสแควร์
- 2) มาตรการส่งเสริมการลงทุน โดยกระทรวงการคลัง
- (1) กรมสรรพากร : มาตรการลดหย่อนอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 10 เป็นระยะเวลา 10 รอบระยะเวลาบัญชี สำหรับกิจการทั่วไปที่ไม่อยู่ในข่ายได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
  - (2) กรมศุลกากร : ประกาศกรมศุลกากร ที่ 154/2558 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์คุณสมบัติผู้ขอจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนและเขตปลอดอากรในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งมีสาระสำคัญ เช่น ลดจำนวนเงินทุนจดทะเบียนของผู้ขอจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปจากเดิม 10 ล้านบาท เหลือ 5 ล้านบาท หรือตามที่อธิบดีเห็นควร และให้ผู้ขอจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน เขตปลอดอากร รวมถึงการประกอบกิจการในเขตปลอดอากร ยื่นคำขอจัดตั้งได้ที่สำนักงานศุลกากรภาคหรือด่านศุลกากรที่กำกับดูแลพื้นที่ เป็นต้น

รายงานความก้าวหน้าเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สิงหาคม 2560

- (1) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2558 การตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพคนต่างด้าว ซึ่งกำหนดอัตราค่าบริการการตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพของแรงงานต่างด้าวในกลุ่มเป้าหมาย
- (2) จัดทำยุทธศาสตร์สุขภาพเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
การตรวจสุขภาพแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษปี 2560 จำนวน 3,562 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2560)

3.5 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง : จัดทำโครงการระบบฐานข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมืออัตโนมัติ (E-FINGERPRINT) ควบคุมการเดินทางเข้า-ออกในพื้นที่ 18 ด่านตรวจคนเข้าเมืองรวมพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อเตรียมการรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในรูปแบบของบัตรผ่านแดน บัตรสีชมพู (ใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวที่ยังไม่ได้พิสูจน์สัญชาติ (ไม่มีพาสปอร์ต)) และสมาร์ตการ์ด

4. การจัดหาที่ดินและบริหารจัดการ

- 4.1 การจัดหาที่ดินของรัฐเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 1 คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 17/2558 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2558 เรื่อง การจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ถอนสภาพที่ดินของรัฐเพื่อใช้เป็นพื้นที่พัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะที่ 1 โดยมีการดำเนินงานดังนี้
  - (1) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก พื้นที่ 2 แปลง แปลงที่ 1 จำนวน 1,346-0-77 ไร่ และแปลงที่ 2 จำนวน 836-2-87 ไร่ อยู่ระหว่างดำเนินการออกโฉนด โดยสามารถรวบรวมที่ดินได้ประมาณร้อยละ 94
  - (2) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว พื้นที่ 2 แปลง แปลงที่ 1 จำนวน 525-3-00 ไร่ และแปลงที่ 2 จำนวน 660-2-23 ไร่ ออกโฉนดให้กรมศุลกากรใช้เป็นพื้นที่ CIQ และให้ กนอ.เช่า และเตรียมการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรม ในปี 2560-2561
  - (3) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร พื้นที่ 2 แปลงรวม 1,085-2-57 ไร่ ออกโฉนดแล้ว และกรมธนารักษ์ประกาศสรรหาผู้ลงทุนพัฒนาพื้นที่ ซึ่งมีผู้สนใจยื่นข้อเสนอโครงการลงทุน 1 ราย แต่ไม่ได้รับสิทธิการพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเนื่องจากมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนโดยไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการลงทุน
  - (4) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตราด พื้นที่จำนวน 888-2-72 ไร่ ออกโฉนดแล้ว และกรมธนารักษ์ได้ให้บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค จำกัด (มหาชน) เข้าที่ดินราชพัสดุในพื้นที่พัฒนาแล้ว เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2559 และบริษัทฯ ได้เริ่มลงพื้นที่เพื่อดำเนินโครงการแล้ว

- (5) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา พื้นที่ 2 แปลงรวม 1,196-2-20 ไร่ อยู่ระหว่างแก้ไขปัญหาผู้บุกรุก
- (6) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย พื้นที่จำนวน 718-0-35.8 ไร่ ออกโฉนดแล้ว และกรมธนารักษ์ประกาศสรรหาผู้ลงทุนพัฒนาพื้นที่ ซึ่งมีผู้สนใจยื่นข้อเสนอโครงการลงทุน 1 ราย แต่ไม่ได้รับสิทธิการพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเนื่องจากมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนโดยไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการลงทุน

4.2 การจัดหาที่ดินของรัฐเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 2 (นราธิวาส นครพนม เชียงราย และกาญจนบุรี) รวมประมาณ 11,957 ไร่ โดยมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 74/2559 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2559 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 17/2558 ในการจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยให้ถอนสภาพที่ดินของรัฐเพื่อใช้เป็นพื้นที่พัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม และกาญจนบุรี เพิกถอนสภาพที่ดินแล้ว และเตรียมประกาศสรรหาผู้ลงทุนพัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สำหรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาส กนอ. ได้ตั้งคณะอนุกรรมการต่อรองราคาที่ดินเพื่อจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาสและขอรับจัดสรรงบประมาณประจำปี 2561 แล้ว รวมทั้งเริ่มศึกษาจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเมื่อเดือนพฤษภาคม 2560 และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้เป็นพื้นที่พัฒนา

4.3 ระยะเวลาการเช่า หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การจัดให้เช่าที่ดินราชพัสดุ ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา ตาก สระแก้ว มุกดาหาร และหนองคาย กำหนดให้มีระยะเวลาการเช่า 50 ปี และอาจต่อสัญญาเช่าได้อีก 50 ปี มีการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ลงทุนและคุณสมบัติของผู้เสนอการลงทุน รวมทั้งกรอบระยะเวลาการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกผู้พัฒนาพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 117 วัน

4.4 อัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ ดังนี้ (1) อัตราค่าเช่า/ไร่/ปี สงขลา 40,000 บาท ตาก 36,000 บาท สระแก้ว 32,000 บาท ตราด มุกดาหาร และหนองคาย 24,000 บาท โดยให้ปรับปรุงเพิ่มร้อยละ 15 ทุก 5 ปี สำหรับกาญจนบุรี 1,200 บาท นครพนม 8,400 บาท โดยให้ปรับปรุงอัตราค่าเช่า 9% ทุก 3 ปี สำหรับอัตราค่าเช่าของ กนอ. ให้ส่วนลดร้อยละ 30 ตามระเบียบกรมธนารักษ์ที่ใช้กับรัฐวิสาหกิจ (2) ค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่าที่ดิน/ไร่/50 ปี สงขลา 300,000 บาท ตาก 250,000 บาท สระแก้ว 225,000 บาท ตราด มุกดาหาร หนองคาย 160,000 บาท ภาคเอกชนและ กนอ. ใช้อัตราเดียวกัน โดยสามารถชำระครั้งเดียว ณ วันจัดให้เช่า หรือ

รายงานความก้าวหน้าเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สิงหาคม 2560

ผ่อนจ่ายโดยยกเว้นการชำระใน 5 ปีแรก (ปีที่ 1-5) แล้วผ่อนชำระในปีที่ 6-10 (5 ปี)

ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยเป็นไปตามอัตราตลาด

มติ กนพ.1/2560 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560 เห็นชอบการกำหนดอัตราค่าเช่าค่าธรรมเนียมในการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรีและนครพนม และมอบหมายกรมธนารักษ์รับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จังหวัด	ค่าเช่า/ไร่/ปี (บาท/ปีแรก)	ค่าธรรมเนียม การจัดให้เช่า/ ไร่/บาท/50 ปี	หมายเหตุ
กาญจนบุรี	1,200	20,000	- ปรับปรุงอัตราค่าเช่า 9% ทุก 3 ปี - อัตราค่าเช่าของ กนอ. ลดให้ 30% จากอัตราค่าเช่าของเอกชน - ค่าธรรมเนียมเป็นอัตราขั้นต่ำของแต่ละพื้นที่ที่กำหนดโดยทางราชการ (กนอ. และเอกชนใช้อัตราเดียวกัน) - กรณีผ่อนชำระคิดดอกเบี้ยในอัตราตลาดระยะเวลาการเช่า 50 ปี และอาจต่อสัญญาเช่าได้อีก 50 ปี - แนวทางการชำระค่าธรรมเนียมฯ เป็นไปตามแนวทางมติ กนพ. ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2559
นครพนม	8,400	140,000	

5. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก

- (1) การปรับปรุงท่าอากาศยานแม่สอด อยู่ระหว่างเจรจาซื้อขายที่ดินและออก พรฎ. เวนคืนที่ดิน ควบคู่กับการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ มีพื้นที่ที่ดำเนินการจัดซื้อแล้ว ร้อยละ 62.71 ในส่วนงานอาคารผู้โดยสารหลังใหม่ ทางขับ และลานจอดเครื่องบิน อยู่ระหว่างการก่อสร้าง กำหนดแล้วเสร็จปี 2561 สำหรับงานต่อเติมความยาวทางวิ่งเป็น 2,100 เมตร ได้รับงบประมาณปี 2560
- (2) ทางหลวงหมายเลข 12 ตาก - แม่สอด อยู่ระหว่างก่อสร้าง ตอน 3 กำหนดแล้วเสร็จเดือนกันยายน 2560 และตอน 4 กำหนดแล้วเสร็จเดือนพฤษภาคม 2562
- (3) ทางเลี่ยงเมืองแม่สอดพร้อมสะพานข้ามแม่น้ำเมย แห่งที่ 2 ระยะทาง 21.40 กม. (ฝั่งไทย 17.25 กม.) อยู่ระหว่างก่อสร้าง งานโครงสร้างสะพานมีกำหนดแล้วเสร็จเดือนกันยายน 2560 ทางเลี่ยงเมืองคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2560 และงานทางฝั่งเมียนมา อยู่ระหว่างจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน
- (4) โครงการก่อสร้างด่านศุลกากรแม่สอด แห่งที่ 2 คณะอนุกรรมการด้านโครงสร้างพื้นฐานฯ ได้เห็นชอบในหลักการพื้นที่ 237 ไร่ ที่จะพัฒนาด่านศุลกากรแห่งใหม่บนทางหลวงแผ่นดินสาย 130 (ถนนสายใหม่) ใกล้สะพานข้ามแม่น้ำเมย แห่งที่ 2 และพื้นที่พัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ปัจจุบันกรมศุลกากรเสนอขอรับจัดสรรงบกลางฯประจำปี 2560 เพื่อชดเชยค่าที่ดิน ผลอาสินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบ

รายงานความก้าวหน้าเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สิงหาคม 2560

ผ่อนจ่ายโดยยกเว้นการชำระใน 5 ปีแรก (ปีที่ 1-5) แล้วผ่อนชำระในปีที่ 6-10 (5 ปี) ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยเป็นไปตามอัตราตลาด

มติ กนพ.1/2560 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560 เห็นชอบการกำหนดอัตราค่าเช่าค่าธรรมเนียมในการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรีและนครพนม และมอบหมายกรมธนารักษ์รับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จังหวัด	ค่าเช่า/ไร่/ปี (บาท/ปีแรก)	ค่าธรรมเนียม การจัดให้เช่า/ ไร่/บาท/50 ปี	หมายเหตุ
กาญจนบุรี	1,200	20,000	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงอัตราค่าเช่า 9% ทุก 3 ปี - อัตราค่าเช่าของ กนอ. ลดให้ 30% จากอัตราค่าเช่าของเอกชน - ค่าธรรมเนียมเป็นอัตราขั้นต่ำของแต่ละพื้นที่ที่กำหนดโดยทางราชการ (กนอ. และเอกชนใช้อัตราเดียวกัน) - กรณีผ่อนชำระคิดดอกเบี้ยในอัตราตลาดระยะเวลาการเช่า 50 ปี และอาจต่อสัญญาเช่าได้อีก 50 ปี - แนวทางการชำระค่าธรรมเนียมฯ เป็นไปตามแนวทางมติ กนพ. ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2559
นครพนม	8,400	140,000	

5. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก

- (1) การปรับปรุงท่าอากาศยานแม่สอด อยู่ระหว่างเจรจาซื้อขายที่ดินและออก พรฎ. เวเนคืนที่ดิน ควบคู่กับการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ มีพื้นที่ที่ดำเนินการจัดซื้อแล้วร้อยละ 62.71 ในส่วนงานอาคารผู้โดยสารหลังใหม่ ทางขับ และลานจอดเครื่องบิน อยู่ระหว่างการก่อสร้าง กำหนดแล้วเสร็จปี 2561 สำหรับงานต่อเติมความยาวทางวิ่งเป็น 2,100 เมตร ได้รับงบประมาณปี 2560
- (2) ทางหลวงหมายเลข 12 ตาก - แม่สอด อยู่ระหว่างก่อสร้าง ตอน 3 กำหนดแล้วเสร็จเดือนกันยายน 2560 และตอน 4 กำหนดแล้วเสร็จเดือนพฤษภาคม 2562
- (3) ทางเลี่ยงเมืองแม่สอดพร้อมสะพานข้ามแม่น้ำเมย แห่งที่ 2 ระยะทาง 21.40 กม. (ฝั่งไทย 17.25 กม.) อยู่ระหว่างก่อสร้าง งานโครงสร้างสะพานมีกำหนดแล้วเสร็จเดือนกันยายน 2560 ทางเลี่ยงเมืองคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2560 และงานทางฝั่งเมียนมา อยู่ระหว่างจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน
- (4) โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรแม่สอด แห่งที่ 2 คณะอนุกรรมการด้านโครงสร้างพื้นฐานฯ ได้เห็นชอบในหลักการพื้นที่ 237 ไร่ ที่จะพัฒนาด้านศุลกากรแห่งใหม่บนทางหลวงแผ่นดินสาย 130 (ถนนสายใหม่) ใกล้สะพานข้ามแม่น้ำเมย แห่งที่ 2 และพื้นที่พัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ปัจจุบันกรมศุลกากรเสนอขอรับจัดสรรงบกลางฯประจำปี 2560 เพื่อชดเชยค่าที่ดิน ผลอาสินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบ

5.2 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

- (1) โครงการทางหลวงอรัญประเทศ-ชายแดนไทย/กัมพูชา (บ.หนองเอี่ยน-สตึงบท) อยู่ระหว่างก่อสร้างช่วงสะพานข้ามพรมแดนไทย - กัมพูชา
- (2) โครงการปรับปรุงทางรถไฟช่วงชุมทางแก่งคอย-คลองสีกแก้ว-สุดสะพานคลองลึก (รวมสะพานข้ามคลองลึก) การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินการปรับปรุงทางในส่วนของฝั่งไทยเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยเหลืองานก่อสร้าง Missing Link ฝั่งกัมพูชา (ปอยเปต-คลองลึก) สำหรับการเจรจาเปิดการเดินรถระหว่างประเทศการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ร่างความตกลงส่งให้ฝ่ายกัมพูชาพิจารณาแล้ว โดยคาดว่าจะมีข้อสรุปและลงนามสัญญาพร้อมกันได้ในช่วงปี 2560
- (3) โครงการพัฒนาด้านศุลกากรอรัญประเทศ (บ้านหนองเอี่ยน-สตึงบท) กรมศุลกากรอยู่ระหว่างรอรับมอบพื้นที่จากกรมทางหลวง ซึ่งอยู่ระหว่างจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน

5.3 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา

ด้านศุลกากรสะเดา อยู่ระหว่างก่อสร้างด้านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ กำหนดแล้วเสร็จ พฤษภาคม 2562

5.4 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตราด

ทางหลวงหมายเลข 3 ตราด-หาดเล็ก ตอน 2 และ ตอน 3 อยู่ระหว่างการก่อสร้าง และตอน 4 อยู่ระหว่างเตรียมการก่อสร้าง

5.5 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร

ทางหลวงหมายเลข 12 กาฬสินธุ์-บรรจบทางหลวงหมายเลข 12 (บ.นาไคร้) ตอน 1 ก่อสร้างแล้วเสร็จ และตอน 2 อยู่ระหว่างก่อสร้าง กำหนดแล้วเสร็จเดือนมกราคม 2562

5.6 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย

ทางหลวงหมายเลข 212 อ.โพนพิสัย-บึงกาฬ ตอน 1 อยู่ระหว่างการก่อสร้าง คาดว่าจะแล้วเสร็จเดือนกันยายน 2560

5.7 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรี

ทางหลวงหมายเลข 367 ทางเลี่ยงเมืองกาญจนบุรี อยู่ระหว่างก่อสร้างคาดว่าจะแล้วเสร็จปี 2560

5.8 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย

- (1) ทางเลี่ยงเมืองเชียงรายด้านตะวันตก อยู่ระหว่างก่อสร้าง กำหนดแล้วเสร็จ มกราคม 2561

รายงานความก้าวหน้าเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สิงหาคม 2560

- (2) ทางหลวงหมายเลข 1290 อ.เชียงใหม่-อ.เชียงใหม่ ตอน 3 อยู่ระหว่างก่อสร้าง กำหนดแล้วเสร็จมิถุนายน 2561

5.9 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม

ด้านศุลกากรนครพนมแห่งใหม่ อยู่ระหว่างก่อสร้าง คาดว่าจะเสร็จเดือนกรกฎาคม 2561

5.10 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษราษีไศล

ด้านศุลกากรสุโขทัย-ลก อยู่ระหว่างปรับปรุงด้านฯ คาดว่าจะเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ 2561

6. แผนงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์เรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ การพัฒนาโครงการสำคัญในพื้นที่ได้รับจัดสรรงบประมาณระหว่างปี 2558-2560 รวมทั้งสิ้น 19,826.52 ล้านบาท โดยในปี 2558 โดยได้รับจัดสรรงบกลาง 2,377.76 ล้านบาท ในปีงบประมาณ 2559 ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงานบูรณาการการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ 6,168.91 ล้านบาท และในปีงบประมาณ 2560 ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงานบูรณาการการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนงานบูรณาการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ และแผนงานบูรณาการการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวม 11,279.85 ล้านบาท โดยโครงการส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง การพัฒนาด้านศุลกากร CIQ (Customs Immigration Quarantine) พัฒนาสาธารณสุข พัฒนาระบบประปา การผังเมือง และผังระบายน้ำ การส่งเสริมการค้า การพัฒนาด้านแรงงาน และการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม

รายงานความก้าวหน้าเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สิงหาคม 2560

รายงานความก้าวหน้าการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 10 พื้นที่

1) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จ.ตาก

การดำเนินงาน	รายละเอียด	สถานะ/ความก้าวหน้า
สิทธิประโยชน์ สำหรับกิจการ เป้าหมาย และการ จัดตั้ง OSS ด้านการ ลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศ กกท. ที่ 2/2558 ส่งเสริมการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก 13 กลุ่มกิจการเป้าหมาย - ประกาศกท. ที่ 18/2558 เพิ่ม 10 ประเภทกิจการ - OSS ด้านการลงทุนเปิดให้บริการ 2 แห่ง ณ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดตาก และเทศบาลนครแม่สอด 	<ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ณ วันที่ 1 ม.ค. 58 – 31 ก.ค. 60 จำนวน 24 โครงการ เงินลงทุนรวม 3,619.90 ล้านบาท ซึ่งผ่านการอนุมัติแล้ว 22 โครงการ เงินลงทุนรวม 3,568.90 ล้านบาท
การจัดหาที่ดินของรัฐ	<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศ คสช. ที่ 17/2558 เพิกถอนที่ดินราชพัสดุ ต.ท่าสายลวด อ.แม่สอด จ.ตาก - ที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก แปลงที่ 1 : 1,346-0-77 ไร่ และแปลงที่ 2 : 836-2-87 ไร่ อยู่ระหว่างดำเนินการออกโฉนด - มีราษฎรยื่นคัดค้าน 5 ราย (7 แปลง 97 ไร่) อยู่ระหว่างเจรจา 	<ul style="list-style-type: none"> - มติค.ร.ม.เมื่อ 28 ก.พ.60 เห็นชอบและอนุมัติการให้ความช่วยเหลือราษฎรผู้ได้รับผลกระทบฯ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ - ผู้ได้รับผลกระทบและยินยอมรับความช่วยเหลือ 82 ราย เป็นเงิน 416.679 ล้านบาท - ผู้ได้รับผลกระทบที่อยู่ระหว่างเจรจา 5 ราย เป็นเงิน 21.429 ล้านบาท
OSS ด้านแรงงาน	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดให้บริการ ณ สำนักงานจัดหางานตาก เลขที่ 149 หมู่ที่ 2 ท่าสายลวด อ.แม่สอด จ.ตาก - ไทยและเมียนมาได้ลงนามในข้อตกลงว่าด้วยการข้ามแดนไทย-เมียนมาแล้วเมื่อวันที่ 24 มิ.ย. 2559 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดให้บริการจดทะเบียนแรงงานเมียนมาในลักษณะไป-กลับ โดยสามารถพำนักได้เป็นเวลาไม่เกิน 30 วัน
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน		
คมนาคมขนส่ง	- ขบ. 1 โครงการ (สถานีขนส่งสินค้า)	F/S EIA Detail Design
	- ทย. 1 โครงการ (ที่ดินสนามบินน้ำ แม่สอด)	เจรจาซื้อขายที่ดิน
	- ทล. 2 โครงการ (ทล. 12 ตอน 3, ตอน 4 และสะพานข้ามแม่น้ำเมย แห่งที่ 2 พร้อมทางเลี่ยง)	ก่อสร้าง
	- ทย. 2 โครงการ (งานอาคารผู้โดยสารและทางขับ ลานจอดสนามบินแม่สอด)	
ด้านบุคลากร/ระบบ การผ่านแดน	- สตม. 2 โครงการ (ระบบตรวจหนังสือผ่านแดน ระบบPIBIC)	หาผู้รับจ้าง
	- ศก. 1 โครงการ (ด่านแม่สอด 2)	จัดหาที่ดิน
	- วก. 1 โครงการ (ซื้อครุภัณฑ์ด่านพืช)	เตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง
	- ปศ. 1 โครงการ (ซื้อครุภัณฑ์ด่านปศุสัตว์)	
อุตสาหกรรม	- กนอ. 1 โครงการ (EIA นิคมแม่สอด สระแก้ว สะเดา)	กำลังศึกษา
สาธารณูปโภค	<ul style="list-style-type: none"> - กปก. 3 โครงการ (ขยายการประปาส่วนภูมิภาค สาขาแม่สอด) - ขป. 1 โครงการ (อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สอด) - กฟภ. 1 โครงการ (พัฒนาระบบไฟฟ้า ระยะที่ 1 จ.ตาก จ.สระแก้ว จ.มุกดาหาร จ.สงขลา จ.หนองคาย) 	ก่อสร้าง

รายงานความก้าวหน้าเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สิงหาคม 2560

2) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จ.สระแก้ว

ประเภท	รายละเอียด	สถานะ/ความก้าวหน้า
สิทธิประโยชน์ สำหรับกิจการ เป้าหมาย และ การจัดตั้ง OSS ด้าน การลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศ กกท. ที่ 5/2558 ส่งเสริมการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว 12 กลุ่มกิจการเป้าหมาย - ประกาศกกท. ที่ 20/2558 เพิ่มเติมกิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วอีก 10 ประเภทกิจการที่จะได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุดในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ - OSS ด้านการลงทุนเปิดให้บริการ ณ ศาลากลางจังหวัดสระแก้ว 	<ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ณ วันที่ วันที่ 1 ม.ค. 58 – 31 ก.ค. 60 จำนวน 4 โครงการ เงินลงทุนรวม 1,316.60ล้านบาท ผ่านการอนุมัติแล้ว 4 โครงการ เงินลงทุนรวม 1,315.60 ล้านบาท
การจัดหาที่ดิน	<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศ คสช. ที่ 17/2558 เรื่อง การจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์พิเศษ โดยเพิกถอนที่ดินของรัฐ ต.บ้านป่าไร่ อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว - ที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว 2 แปลง แปลงที่ 1 : 525-3-00 ไร่ และแปลงที่ 2 : 660-2-23 ไร่ 	<ul style="list-style-type: none"> - กรมธนารักษ์อนุญาตให้กรมศุลกากรใช้พื้นที่ก่อสร้าง CIQ แล้ว - กนอ. เข้าพื้นที่จากกรมธนารักษ์แล้ว (18 ก.พ.59) ระยะเวลาเช่า 50 ปี - กนอ. จัดทำรายงาน EIA และรายงาน EIA ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว และเตรียมการก่อสร้างนิคมฯ ในปี 2560-2561 - การเชิญชวนนักลงทุน ซึ่งขณะนี้มีผู้สนใจเข้ามาติดต่อลงทุนแล้ว
OSS ด้านแรงงาน	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดให้บริการ ณ อาคารพาณิชย์ เลขที่ 555/283 (ตลาดอินโดจีน) ต.ป่าไร่ อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว - ไทยและกัมพูชาได้ลงนามในข้อตกลงว่าด้วยการข้ามแดนไทย-กัมพูชาแล้วเมื่อวันที่ 11 ก.ค. 2558 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดให้บริการจดทะเบียนแรงงานกัมพูชาในลักษณะไป-กลับได้แล้วโดยสามารถพำนักได้เป็นเวลาไม่เกิน 30 วัน
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน		
คมนาคมขนส่ง	<ul style="list-style-type: none"> - ทล. 3 โครงการ (อรัญประเทศ-ชายแดนไทย/กัมพูชา บ.หนองเอียน-สตึงบท) - ทล.348 อรัญประเทศ-แก้วเพชรพลอย และ ทล.37 ทางเลี่ยงเมืองอรัญประเทศ 	F/S EIA Detail Design
	<ul style="list-style-type: none"> - ทข. 1 โครงการ (ทล. 348-บ้านป่าไร่) 	จัดหาที่ดิน
	<ul style="list-style-type: none"> - ทข. 2 โครงการ (แยก ทล. 33-ตำบลบ้านคลองลึก, ทางต่างระดับถนนสายแยก 33-ตำบลบ้านคลองลึก) - รพท. 1 โครงการ (ปรับปรุงทางรถไฟชุมทางแก่งคอย-คลองสียะเก้ง-สุดสะพานคลองลึก แล้วเสร็จ ก.พ. 59) 	ก่อสร้าง
ด้านศุลกากร/ระบบ การผ่านแดน	<ul style="list-style-type: none"> - ศก. 1 โครงการ (ปรับปรุงอาคารด่านคลองลึก ระบบ C.I.Q) 	ประกวดราคา
	<ul style="list-style-type: none"> - ศก. 2 โครงการ (ด่านหนองเอียน-สตึงบทด่านบ้านป่าไร่-โอเนียง) 	จัดหาที่ดิน
	<ul style="list-style-type: none"> - สตม. 1 โครงการ (พัฒนาช่องทางหนังสือเดินทาง) - วก. และ ปศ. โครงการเดียวกับ จ.ตาก 	ก่อสร้าง
อุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - กนอ. 1 โครงการ (โครงการเดียวกับ จ.ตาก) 	F/S EIA Detail Design
	<ul style="list-style-type: none"> - กนอ. 1 โครงการ (จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม) 	เตรียมการก่อสร้าง
สาธารณูปโภค	<ul style="list-style-type: none"> - กพภ. 2 โครงการ (ปรับปรุงขยาย กพภ.อรัญประเทศ) 	หาผู้รับจ้าง
	<ul style="list-style-type: none"> - กพภ. 1 โครงการ (โครงการเดียวกับ จ.ตาก) 	ก่อสร้าง

รายงานความก้าวหน้าเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สิงหาคม 2560

3) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จ.สงขลา

ประเภท	รายละเอียด	สถานะ/ความก้าวหน้า
สิทธิประโยชน์ สำหรับกิจการ เป้าหมาย และการ จัดตั้ง OSS ด้านการ ลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศ กทท. ที่ 4/2558 ส่งเสริมการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา 6 กลุ่มกิจการเป้าหมาย - ประกาศ กทท. ที่ 21/2558 เพิ่มเติมกิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลาอีก 10 ประเภทกิจการที่จะได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุดในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ - OSS ด้านการลงทุนเปิดให้บริการ 2 แห่ง ณ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสงขลาและศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 11(อ.หาดใหญ่) 	<ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ณ วันที่ 1 ม.ค. 58 – 31 ก.ค. 60 จำนวน 6 โครงการ เงินลงทุนรวม 1,749.50 ล้านบาท ซึ่งได้รับการอนุมัติแล้ว
การจัดการที่ดิน	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่แปลง สข.1219 (629-2-12 ไร่) และพื้นที่แปลง สข.1220/1221 (440-0-09 ไร่) รวม 1,196-2-20 ไร่ 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่แปลง สข.1219 (629-2-12 ไร่) มีผู้บุกรุกทั้งสิ้น 28 ราย พร้อมออกจากพื้นที่ทั้งหมด รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างแล้ว 11 หลัง ไม่มีคนอยู่อาศัย แต่มีบ้าน 8 หลัง มีผู้อยู่อาศัย (พร้อมออก) 9 หลัง - พื้นที่แปลง สข.1220/1221 (440-0-09 ไร่) มีผู้บุกรุกทั้งสิ้น 143 ราย พร้อมออกจากพื้นที่ 28 ราย ไม่พร้อมออกจากพื้นที่ 35 ราย ยังไม่พบตัว/ออกจากพื้นที่ไปแล้ว 80 ราย ซึ่งจังหวัดอยู่ระหว่างแก้ไข ปัญหา
OSS ด้านแรงงาน	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดให้บริการ ณ อาคารพาณิชย์ เลขที่ 121,123 (ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอสะเดา) ถ.กาญจนวนิช ต.สะเดา อ.สะเดา จ.สงขลา 	
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน		
คมนาคมขนส่ง	<ul style="list-style-type: none"> - ทล. 2 โครงการ (ทล. 4-ด้านสะเดา 2,มอเตอร์เวย์หาดใหญ่-ชายแดนไทย/มาเลเซีย) - รพท. 1 โครงการ (ทางคู่สุราษฎร์ธานี-หาดใหญ่) - ทข. 1 โครงการ (สข. 1027-ปาดังเบซาร์) 	F/S EIA Detail Design
		ก่อสร้าง
ด้านศุลกากร/ระบบ การผ่านแดน	<ul style="list-style-type: none"> - ศก. 1 โครงการ (อาคารด่านปาดังเบซาร์ ระยะที่ 2) - ศก. 4 โครงการ (ด่านสะเดาแห่งใหม่, ด่านพรมแดนสะเดาขาออก, อาคารด่านปาดังเบซาร์พร้อมบริเวณ, อาคารด่านปาดังเบซาร์ เพิ่มเติม) - อย. 1 โครงการ (เพิ่มศักยภาพด่านอาหารและยา ปาดังเบซาร์) - วก. และ ปศ. โครงการเดียวกับ จ.ตาก 	ประกวดราคา
		ก่อสร้าง
อุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - กนอ. 1 โครงการ (โครงการเดียวกับ จ.ตาก) 	กำลังศึกษา
สาธารณูปโภค	<ul style="list-style-type: none"> - ขป. 1 โครงการ (เพิ่มประสิทธิภาพอ่างฯสะเดา) - กปภ. 2 โครงการ (ปรับปรุงขยายการประปาส่วนภูมิภาคสะเดา) - กฟภ.1 โครงการ (โครงการเดียวกับ จ.ตาก) 	ก่อสร้าง

รายงานความก้าวหน้าเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สิงหาคม 2560

4) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จ.ตราด

ประเภท	รายละเอียด	สถานะ/ความก้าวหน้า
สิทธิประโยชน์สำหรับกิจการเป้าหมาย และการจัดตั้ง OSS ด้านการลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศ กทท. ที่ 1/2558 ส่งเสริมการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษตราด 4 กลุ่มกิจการเป้าหมาย - ประกาศ กทท. ที่ 17/2558 เพิ่มเติมกิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตราด อีก 8 ประเภทกิจการ ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุดในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ - OSS ด้านการลงทุนเปิดให้บริการ ณ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดตราด 	<ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ณ วันที่ 1 ม.ค. 58 - 31 ก.ค. 60 จำนวน 1 โครงการ เงินลงทุนรวม 182.60 ล้านบาท ซึ่งได้รับการอนุมัติแล้ว
การจัดการที่ดิน	<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศ คสช. ที่ 17/2558 เพิกถอนที่ดินของรัฐ ต.ไม่รู้ตอ.คลองใหญ่ จ.ตราด - ที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษตราด รวม 888-2-72 ไร่ ออกโฉนดแล้ว และมีเอกชน 1 ราย ส่งข้อเสนอการลงทุน 	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค จำกัด (มหาชน) เข้าที่ดินราชพัสดุในพื้นที่พัฒนาแล้ว เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2559 แล้ว และบริษัทฯ เริ่มลงพื้นที่เพื่อดำเนินโครงการแล้ว - กนพ. เห็นชอบโครงการแก้ไขปัญหายยะมูลฝอยในที่ราชพัสดุเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตราด (บริเวณชุมชนไม่รู้ตอ) และโครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนแบบครบวงจร ต.ไม่รู้ตอ งบประมาณรวม 49.66 ลบ.
OSS ด้านแรงงาน	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดให้บริการ ณ อาคารพาณิชย์เลขที่ 5/37-5/38 หมู่ที่ 5 ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่ จ.ตราด 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดให้บริการจดทะเบียนแรงงานกัมพูชาในลักษณะไป-กลับได้แล้วโดยสามารถทำนันทได้เป็นเวลาไม่เกิน 30 วัน
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน		
คมนาคมขนส่ง	- ทล. 1 โครงการ (ทล. 3 ตอน 2 ตอน 3 และตอน 4)	ก่อสร้าง
	- ทช. 1 โครงการ (ถนนเข้าท่าเรือคลองใหญ่)	ก่อสร้าง
	- ทช. 1 โครงการ (ถนนเข้าท่าเรือคลองใหญ่)	แล้วเสร็จ
	- กรมเจ้าท่า 1 โครงการ (ก่อสร้างท่าเทียบเรืออเนกประสงค์คลองใหญ่)	แล้วเสร็จ
ด้านศุลกากร/ระบบการผ่านแดน	- ศก. 1 โครงการ (ลานตรวจสินค้า ขาเข้า-ขาออก ระบบ X-Ray)	แล้วเสร็จ
สาธารณูปโภค	<ul style="list-style-type: none"> - กปภ. 1 โครงการ (ปรับปรุงขยายการประปาส่วนภูมิภาคคลองใหญ่) - กฟภ. 1 โครงการ (โครงการเดียวกับ จ.ตาก) 	ก่อสร้าง